SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Išeina kas Ketvergas Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje....$2.00 Į Užsienį...$2.50
Prenumerata tur but iškalno užmokėta.

"Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką," siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday
at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 4 Chicago, Ill., 21 d. Sausio (January) 1909m. Metai XI
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Dr. Alexander M. Rackas
ANTIQUARIAN & NUMISMATIST
3544 W. 43rd St., Chicago

Politiškos Žinios.

Rusija.

Numirė vice-admiralas.

Šiomis dienomis Peterburge numirė vice-admiralas Semion Petrovič Roždestvenski, kuris 1905 metais vadovavo Rusijos kariškuoju laivynu kare su japonais ir pražudė Rusijos garbę palei Čušima jurų kovoje. Rusijos laivynas tada visai buvo sunaikintas ir vice-admiralas Roždestvenski sužeistas ir paimtas nelaisvėn. Miręs nuo širdies ligos. Nuo sužeidimo jisai sirgęs ir daug kentėjęs ir galutinai persiskyręs su šiuom pasauliu.

Vice-admiralas Roždestvenski gimęs Maskvoje ir turėjęs 60 metų. Jis būvęs tipiškas rusas ir visoje Rusijoje buvo laikomas jureivijoje mokyčiausiu ir gabiausiu oficierumi. Rusijos-turkiškame kare jisai dalyvavo taipgi ir tenai klaidingai pramintas "Vestos karžygiu". Tas padaryta su netikrų raportų pagalba. Po karui Turkijos komendantas Hobart paša nors viešai išaiškino jo neužsitarnavimą "karžygio" vardo, tečiaus tuo budu jo nenužeminta. Roždestvenski nekurį laiką gyveno Anglijoje ir studijavo Anglijos laivyną, o paskui sugrįžęs Rusijon buvo komendantu skraiduolio "Vladimir Monomach" ir šarvuočio "Peresviet".

1904 metais laike karo Rusijos su Japonija, vice-admirałui Roždestvenskiui liepta su kariškuoju laivynu plaukti iš Baltijos juros į Vladivostoką. Jisai ton kelionėn leidosi iš Liepojaus 16 d. Spalių ir plaukiant palei Daniją jo laivynas šaudė Anglijos žvejus, manydamas, jog tai japonų torpedvaltįs. Tuo savo pasielgimu Roždestvenski pasaulį prijuokino, Rusijos laivyną pažemino, be to parodė savo negabumą.

Palei salą Madagaskar prie jo kariškojo laivyno prisijungė viena Rusijos laivyno divizija su admiralu Voelhersam, o palei salą Hainan dar prisijungė ir antra divizija su kontr-admiralu Nebogatov. Tada Roždestvenskio valdžioje buvo 57 visokios rųšies kariškieji laivai ir toji milžiniška armada nuplaukė prieš japonus.

Gegužio 27 dieną jį sutiko palei Čušimą Japonijos admiralas Togo su savo laivynu. Kova prasidėjo 2 val. po pietų ir tesėsi antrytojaus ligi pietų. Roždestvenskio admirališkas laivas "Kniaz Suvorov" buvo iškeltas padangėsen ir jisai pats sužeistas spėjo pasislėpti ant kito laivo, bet japonai laivą sugavo ir jį su kitais oficierais paėmė nelaisvėn. Beto nelaisvėn paimta ir kontr-adm. Nebogatov, o Vaelhersam užmuštas. Tuomet tai-gi Rusijos kariškas laivynas ir išnaikintas.

1906 metais sugrįžus Roždestvenskiui iš japonų nelaisvės, jis Peterburge pašauktas kariškan teisman, bet teismas už pražudymą laivyno rado jį nekaltu, buk admiralas dėlei žaizdų tada neturėjęs sveiko proto.

Budeliai dirba.

Peterburge apskelbta mirties ištarmių ir egzekucijų statistika už pereituosius metus. Baisios skaitlinės. Pasmerkta miriop 1957 asmenįs, o iš jų 782 pakarta!

Daugiausia kraujo išlieta Varšave ir Kijeve. Tenai nužudyta po 150 žmonių, o Jekaterinoslave 100.

Daugumas žuvo nekaltai nuo biurokratų sauvaliavimo, bet daug pakarta ir plėšikų. Per ištisus metus sulaikyta 63 laikraščiai ir ant dienraščių uždėtos bausmės išneša 53.000 dolerių arba 106.000 rublių.

Baisenybės tenai veikiamos!

Šnipo bįla.

Odesos karo apygardos teismas nagrinėjo buvusio šnipo Prichodkino bįlą, kursai dar vasarą, persivilkęs rotmistro rubais, pasivadinęs generalgubernatoriaus adjutantu, naktį telefonu išsišaukė iš policijos nuovados 4 miestsargius, su kuriais nuėjęs pas namų savininkę Buchštabienę kratos daryti, — atėmė tuomet iš jos 473 rublius. Teisme savo tokį pasielgimą jis aiškinosi taip, kad jis norėjęs tokiuo budu atkeršyti antstolio padėjėjui Mikejevui ir prirodyti, kad jis čia netinkąs. Teismas pasmerkė dėlto Prichodkiną 1 metams kalėjiman ir atėmė iš jo piliečio teises.

Sąjunga kovai su revoliucija.

Vidaus reikalų ministerija buvo įsakiusi policijos departamentui ištirti prieš dvejus metus susitvėrusios "gyvosios kovos su revoliucija" sąjungos veikimą. Dar tuomet prie sąjungos buvęs susitvėręs kovotojų burys. Dabar pasirodė, kad kai-kurie iš tų "kovotojų", prisidengę sąjungos vėluva, štai ką darė. Gavę sąjungos ženklelius, biletus ir ginklus, darę visokius užpuolimus. Dabar keletą "sąjungininkų" areštavo. Iš jų parodymų policija tikisi sugauti visą ekspropriatorių gaują.

Isakymas isprauninkams.

Vidaus reikalų ministerija įsakė isprauninkams, kad jie gerai prižiurėtų, kad visokius nesusipratimus tarp valstiečių ir dvarininkų rištų teismai, ne administracija. Be to, įsakyta pašalinti jau iš sodžių raituosius sargybinius ir osetinus (kaukaziečius, tarnaujančius sargybiniais) dėl to, kad jau sodžiai esą aprimę.

Amerika ir Japonija.

Japonijos, po aplaikymui iš San Francisco specijališkų kablogramų apie įnešimus Kalifornijos legislaturon, laikraščiai spaudina platus apkalbėjimus apie santikių įtempimą, kurie gali užgimti įvykdinus naujus įstatus, draudžiančius japonams turėti nuosavybėje žemę Kalifornijoj ir japonų piliečių vaikams lankyti viešas mokyklas.

Laikraščių diduma mano, kad tie įstatai legislatura busią priimti, pertat protestuoja prieš tokį sumanymą ir amerikonų neteisingumą sulig japonų, gyvenančių Kalifornijos valstybėje.

Laikraščiai "Asahi", Džidži" ir "Niči" išreiškia savo didį nusistebėjimą ir panašų amerikonų pasielgimą vadina neapykantos parodymu pò širdingų iš pusės Japonijos besistengimų, kad Junktinių Valstybių tautai išreikšti savo prielankumą ir bičiuolybę.

Opozicijos laikraščiai užpuola ant Japonijos valdžios už puolimą glėbin tautai, kuri prie pirmos progos netik parodo savo neprielankią dvasią, bet net užgina, buk japonai tenai gali laisve naudoties, taip kaip ir visos kitos tautos.

Angliški laikraščiai, reprezentuojanti Japonijoj angliškus ir vokiškus reikalus, plačiai apkalba Kalifornijos legislaturos pasielgimą ir tyirtina, kad norints Amerika nesenai stengėsi japonams parodyti savo prielankumą, bet imant tą dalyką tikroje žodžio prasmėje, amerikonai yra išversto budo.

Toji situacija labai sujudinus amerikonus, gyvenančius Japonijoj, o ypač akiveizdoje fakto, kad tasai atsitikimas užgimė labai greitai, po išliejimui širdingiausių jausmų vienos tautos kitai, besilankant kariškam Amerikos laivynui Joponijoj.

Japonijos užsienio ministerija stengiasi išaiškinti, jog Kalifornijos legislatura neatstovaujanti Amerikos tautos, bet laikraščiai į tai nepaiso ir kasdieną išlieja savo pesimistiškas pažiuras gana aštriai.

Ir štai užgims nauji nesutikimai.

Indijos.

Anglijos valdžia jau 1818 metais Bengalijos įstatus priverstinai gyventojams liepė pildyti ir įstatai dalimis buvo pildomi, bet pastaraisiais laikais, apsireiškus visomis pusėmis judėjimams, įstatai ir valdžios persergėjimai daugiau buvo peržengiami, pertat valdžia dabar energiškai ir ėmė bengalus persekioti ir grųsti į kalėjimus. Taigi andai už peržengimą viršui minėtų įstatų areštuota aštuoni įžymųs bengalai ir uždaryta kalėjiman. Tarp areštuotų randasi Krišna Kumar Duth, įžymiausias Rytų Bengalijos indų vadas ir rimtos organizacijos galva.

Tuotarpu Indijų karumenės vadas, generolas lordas Kitchener, apskelbė karumenės mobilizaciją, kokios indai niekados da nematę savo gyvenime.

Vice-karalius lordas Minto nesenai pasakė prakalbą į talukdarus iš Quid, kurioj apreiškė, jog negalima leisti pavieniems asmenims piktadariauti ir teršti visos tautos vardą arba tremti jos švenčiausią ateities viltį. "Girdima apie gyvuojantį suokalbį, kuris gręsia pavojumi netik pavieniems piliečiams, bet abelnai visai visuomenei ir pramonei, kuri visam kraštui yra labai svarbus dalykas. Užnuodintas grudas — sako lordas Minto — įmestas indų dirvon. Iš grudo išbujojo šakos ir paliko visam kraštui kenksmingomis. Turime jas su šaknimis išrauti ir sukrovus vienon kruvon sudeginti".

Tiktai klausimas, ar Minto su Kitcheneru įstengs su šaknimis viską išrauti.

Prancija.

Prancijos mieste Bethune po trijų metų mirties bausmės panaikinimo, andai sunaudota išnaujo giliotina: keturiems piktadariams nukirsta galvos. Tai buvo Abel ir Auguste Pollet, Carult Vromant ir Tespelina Dorec. Jiems užmesta 18 žmogžudybių, 118 plėšimų ir daugybė kitokių piktadarybių.

Jiems galvas nukirsta viešai. Minia pačių pasmerktųjų nematė, tik matė vieną giliotiną, bet pakako ir to, kad pašukauti ant valdžios garbės, kuri po trijų metų vėl sugrąžino giliotiną.

Pasmerktieji ligi paskutinei dienai vis da manė, jog bausmė jiems bus dovanota, bet paskui visi jie labai persigando, kuomet pranešta rengties miriop.

Broliai Pillet su kunigu nieko bendro nenorėjo turėti, bet kitu du pasmerktuoju priėjo išpažinties ir išklausė Mišių.

Visus keturius nužudyta per 9 minutas. Lavonai nugabenta į kapines, bet į duobę įleista tušti grabai, o lavonai iš siųsti į Lille specijalistams dėl išbandymo.

Korea.

Nesenai Koreos ciesorius, draugaujant Japonijos kunigaikščiui Ito, aplankė nekurias savo viešpatystės vietas. Ciesorius aplankė ir miestą Fusan, kas koreonus taip labai suerzino, kad jie pakeliui ėmė kelti demonstracijas ir maištus prieš kunig. Ito. Mat jų manyta, jog kunig. Ito jų ciesorių stengiasi nuvesti ant Japonijos kariškojo laivo ir nugabenti į Japoniją.

Kuomet Koreos ciesorius atkako į Fusan, tenai atrado Japonijos karišką laivyną, kuris ciesoriaus garbei ilgoką laiką iš kanuolių šaudė, o pats mikado jam atsiuntė pasveikinimą. Ciesorius aplankęs nekurius kariškus laivus, vėl sugrįžo į savo sostinę Seoul.

Ne be priežasties koreonai rustinasi ant japonų. Japonai su ciesoriumi visaip manebruoja, kol jam kur nors nenusuks galvos. Koreonai atjaučia, kad jiems atsieis vilkti da sunkesnis japonų jungas ir netekti savo tėvynės.

Austrija ir Turkija.

Turkija priėmė Austro-Vengrijos pasiulijimą 18.000.000 dol. atlyginimo už pasisavinimą Bosnijos ir Gercogovinos, prašalinant tuo budu karo pavojingumą. Didysis Vezyras Kiamil Paša andai priėmė pas save Austro-Vengrijos ambasadorių ir jam pranešė, kad Turkijos ministerių taryba pasiulijimą priėmusi.

Apart išmokėjimo 18 mil., Austro-Vengrija da sutiko ant sekančių nuolaidų: Austrija išsižada Naujame Bazare visokių pretenzijų; sutinka ant savo prekių, gabenamų į Turkiją pakelti muitus ant 15%; sutinka su tulais turkiškais monopoliais ir su krasų panaikinimu Turkijoje, kur nėra krasų kitų viešpatyščių. Pagalios jaigu Turkija reikalautų, tai dar atsisako nuo katalikų globos Albanijoj.

Toji staigi sandora ir susitaikymas nekurioms viešpatystėms labai nepatiko, o ypatingai Serbijai, kuri apie tai išgirdus, tuojaus sušaukė ministerių tarybą ir nutarė rengties karan su Austrija.

Italija.

Italijos karalius Viktoras Emanuel Sausio 14 dieną Kvirinale audiencijon priėmė Amerikos kontradmiralą Ch. Sperry, eskadros komendantą.

Karalius beveik pusvalandį kalbėjosi angliškai su Amerikos svečiu, gerbdamas eskadrą ir jos išlaikymą tokioj ilgoj kelionėj aplinkui pasaulį. Pagalios karalius išreiškė širdingą dėkonę amerikonams už gausią pašalpą nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo. Italija niekad nepamiršianti to amerikonų širdingumo.

Abelnai imant, karalius labai džiaugėsi kalbant su amerikonu apie Ameriką,

Paskui karalius priėmė audijencijon laivyno oficierų štabą ir su kožnu meiliai šnekučiavosi.

Antgalo Amerikos ambasadorius Italijoje parengė vardan kontradmir. Sperry puotą, kurioje dalyvavo daug diplomatų.

Portugalija.

Iš Lizbonos rašoma, jog Portugalijos sostas esąs pavojuje. Visur plačiai tvirtinama, jog dabartinis karalius Manuelius II sergąs džiova. Karalius tankiai ant laivo važinėja jurų pakraščiais, bile tik sau sveikatą atgaivinti ir prailginti. Nekurie karalių matę arti tvirtina, kad jisai esąs labai išbalęs. Portugalijos dvaras taipgi persitikrinęs, kad karalius labai trumpai gyvensęs. Jam pasimirus, sostą turėtų apimti Oporto kunigaikštis, karaliaus dėdė. Šis gi sostu purtosi. Tatai ir nebutų kam sostą užimti, nėra įpėdinio. Republikonų partija dėlei to turi viltį, kad Portugalija be revoliucijos paliksianti respublika.

Duok Dieve.

Iš Viso Pasaulio.

Teherane kilęs gandas, kap 6.000 afganų su šešiomis kanuolėmis perėję per sieną į Persiją.

Cucaraca, prie Panamos perkaso, nelaiku buvus dinamito ekspliozija. Vienas vyriškis užmuštas, o 8 sužeisti.

Gubernatorius Magoon apkeliavęs rytinę Kubos salos dalį andai sugrįžo į Havaną. Jis labai užganėdintas iš viešpataujančių ant Kubos sąlygų.

Londono miestas žada pastatydinti tautišką teatrą Šekspiro atminčiai, kuriame busią pastatomi to nemirtingo poeto veikalai ir dramatai.

Vešprine, Vengrijoj, anglekasykloje "Anka" eksplioda vo gazas ir sudegino 224 anglekasius. Miestelis Vešprin 16 mylių nuo Budapesto guli ir turi 15.000 gyventojų.

Sausio 13 dieną buvęs žemės drebėjimas Lombardijoj, Venecijoj ir Tuskanijoj. Ne buta nuostolių ir nelaimingų su žmonėmis atsitikimų. Ir iš Austrijos nekurių vietų rašoma apie žemės drebėjimą.

Nekurie angliški dienraščiai andai pranešė, kad Ispanijos karalienė Viktorija pašauta veidan ir dabar serganti. Tai nebuvo koks pasikesinimas, tik medžioklėje nelaimingas atsitikimas.

Ant Philipinų salų morosai vėl kelia maištus prieš Amerikos valdžią. Ant Basliu salos buvę sumišimai, bet Amerikos pėstininkų kompanija tuojaus juos sutvarkius.

Italijos viešų darbų ministeris Signor Bertolini sako, kad Messine po žemės drebėjimui likę tik vieni nesugriauti namai 7 aukštų. Jisai pataria tą miestą atstatyti, bet pagal naujausias namų statymo regulas.

Londono prekybos buto sąskaitos parodo, kad Anglijoje 1908 metais importai išnešę $2.900.763.115, t.y. ant $263.336.695 mažiau už 1907 metus. Eksportas-gi išnešęs $1.886.692.695, arba ant $244.677.576 mažiau už 1907 m.

Vienos geologiškojo instituto profesorius Graevenitis, kuris matavo Messinos siaurumą, sako, kad juros dugnas persikeitęs nuo 1.000 ant 400 metrų aukščio. Jisai da priduria, kad siauruma busianti dar negilesnė.

Rusijos generolas Steselis, kontradmiralas Nebogatov ir kiti aukštesnių rangų oficierai uždaryti Petropavlovskoj tvirtovėj, padavę carui prašymą, idant jiems bausmę dovanotų. Vienok tame reikale pas carą da nieko nepadaryta.

Iš Neapoliaus rašoma, kad tenai ir kituose miestuose šimtai nevedusių darbininkų apsiveda su likusiomis po žemės drebėjimui merginomis našlaitėmis. Šliubai atsibunanti kasdieną.

Paryžiaus civiliškas teismas andai nusprendė, kad Amerikos milijonierius H. S. Vanderbilt užmokėtų 100 dol. atlyginimo vienam sodiečiui, kurį minėtas milijonierius su savo automobilium sužeidė. Milijonierius jau prieš tai minėtam sodiečiui davęs 300 dol.

Sausio 13 dieną ant salos Kuba prasidėjo kongreso pirmasis posėdis. Nuo Sausio 28 d. salą valdis naujas prez. Joe Gomez ir naujas kongresas. Žemesniamjame bute yra 82 sąnariai, kurie laiko savo posėdžius perdirbtame admiralicijos bute.

Lombardijos kunigaikštis Pompeo Litta andai Italijos ambasadoriui pavedė didelius plotus dirvos Floridoj, idant tenai leisti gyventi Reggio ir Messina miestų gyventojams, netekusiems pastogės ir lobio. Vietos bus 5.000 kolionistų. Nepaprasta auka!

Iš Messina depeša Londonan praneša, kad kariškoji valdžia sugriautame mieste žadanti pastatydinti medinius namus, kuriuose tuotarpu tilpsią nuo 5.000 ligi 6.000 gyventojų. O apie viso miesto atstatymą tuotarpu nėra jokios kalbos.

Londono "Telegraph" iš Tangier andai apturėjo depešą, kuriaja pranešama, kad vienaakis sultano brolis Mulai Mohammed numiręs. Sakoma, jis nunuodintas. Jisai po savo tėvui butų apėmęs Morokkos sostą, bet jį prašalinęs prašalintas nuo sosto Mulai Asiz, kuris ilgoką laiką laikė jį kalėjime.

Paryžiun nukako Venezuelės specijališkas pasiuntinys Jose de J. Paul, kad su Prancija ir su kitomis Europos viešpatystėmis surišti prielankius santikius. Pasiuntinys Paul sako, kad Venezuelė norinti su visomis viešpatystėmis santaikoje gyventi. Castro dėlto prašalinta, kadangi jo politika buvusi priešinga tautai ir bijotasi krašte revoliucijos.

Junktinių Amerikos Valstybių kariško laivyno dalis susilaikė Turkijos pakraščiuose, Smirnos uoste ir iš tenai Turkijos sultanui prašant, žada aplankyti Konstantinopilės pakraščius. Turkijos valdininkai su dideliu žingeidumu peržiurinėja kariškus laivus. Kalbama, kad keliolika Turkijos jureivijos oficierų ir patsai sosto įpėdinis ant vieno laivų atplauksią į Ameriką, kad patirti laivų konstrukcijas. Mat Turkija sumano sau padirbdinti milžinišką laivyną. Turkija žengia pirmyn.

Žinios iš Lietuvos.

AR GI TAI KRIKŠČIONIŠKAI?

Kol paaiškės, kam męs statome šitą klausimą, dar sykį atkartokime visiems žinomus dalykus.

Visuose Rusijos miestuose, kur tiktai yra mišrų gyventojų, katalikų bažnyčia, kaip tik sumanydama, rupinasi aprupinti visas tautas. Ten neklausiama, kokios tu esi tautos, ar ta tauta labai apšviešta, ar, nelabai, ar daug jųsų tokių yra, ar maža, — ten klausia, ar yra kunigų, kurie jųsų kalbą mokėtų. Susiradus tokių kunigų, jau nebėra kalbos, ar sugrius bažnyčios sienos, pradėjus jiems saviškai pamokslus sakyti. Maža to. Svetimataučiams tyčia atkviečiama kunigai iš jų tėvynės. Tokiuo budu, sakysime, Rusų sostapilėje Peterburge gali girdėti pamokslus netik lenkiškai, bet ir vokiškai, prancuziškai, itališkai, angliškai, latviškai, na, o, stebuklai, ir... lietuviškai. Ir visoms toms kalboms randasi vietos netik vienoje kurioje bažnyčioje, bet keliose iškarto. Ir Dievui garbė, ir žmonėms nauda.

Suprantame, jog ten kunigai tikri "katalikai", visuresamosios, bendrosios Bažnyčios tarnai. Ten jiems viena terupi: kogeriausiai, kolengviausiu budu aprupinti žmonės.

Tą patį reiktų pasakyti apie Mintaują, Liepojų, Odesą, Rygą. Kur tik lenkai neįsikiša, visur įvairių tautų katalikai sutelpa; kaip tik jie pradeda su savo tautyste kišties, tuoj pagenda. Rygoje jau reikė lietuviams keliaklupstiems prašyti, kad kas teiktųsi juos "ganyti". Odesoje kun. Kovalskis jau užpiudo bonas ant kunigo lietuvio, kurį šventoriuje apdrasko; Liepojuje... Na, tiek to: visi tai žino. Tiek to, nes ar šiokiuo, ar tokiuo budu lietuviai vis dėlto gauna tose bažnyčiose savo dalelę.

Kas kita pati Lietuva, ta amžinoji lenkų tarnaitė. Iš jos čia kiekvienas lenkas ar lenku pasivadinęs gali reikalauti ir padėkos, ir prisirišimo, ir, dievai žino, ko dar daugiau; tuo gi pačių žygiu niekas nejaučia reikalo duoti ką-nors iš savo pusės. Berods, savo tėvynėje esant, nereiktų maldauti, kad atėjunai ir išvirtėliai teiktųsi tave pripažinti lietuviu, savo krašto šeimininkų. Be rods, nieko nesiklausę galėtumėm čia ramiai sau šeimininkauti, budami teisingi savo svečiams, na, tegu sau ir piliečiams nuo kelių dešimtų ar šimtų metų. Bet ne! Tie naujieji mųsų kaimynai, kaip senovės Varėgai, taria: "Pas jus čia esama gera, tik jųsų tvarka mums nepatinka; tad pasidarysime savišką tvarką; o kad jums, lietuviai, gali tai nepatikti, tai mums neikiek galvos nesopa"... Ir daro saviškai, įsigruzdami su savo lenkiškąja kalba visur, kur tik gali, ypač gi į bažnyčias.

Lietuviams pasidaro ankšta. Lėti, ramųs, ima geruoju prašyties, kad nors kertelę paliktų tikriesiems vietiniams gyventojams. Bet lenkų širdįs kietos, o valia neperlaužiama. "Šalin, pagonai! į šventuosius savo gojus, pas Perkuną! Čia "lenkų bažnyčios".

Dešimtį metų reikė vargti, kol Vilniuje buvo išgauta bažnytėlė, visados tuščia ir apleista buvusi. Geriausias iš visų Vilniaus vyskupijos valdytojų, vyskupas Žvėravičius, p. M. St. vieną sykį išsitarė: "Žinau, jog lietuviams priguli... jog tai teisinga... bet negaliu... Geriau nuo vyskupavimo atsisakysiu, o lietuvių kalbos bažnyčion neįleisiu"... Betgi turėjo įleisti.

Dabar sujudo lietuviai ir kitur savo teisių reikalauti, kaip Vilniuje, taip ir sodžiuose. Iš šalies žiurint, visai aišku, kur ir kas tikybos reikaluose neaprupinta. Bet mųsų vyskupijos administracija daro painias komisijas, idant jos, kaip kokią taboką, suvarstytų žmonių teises: tau tiek, tau tiek: Ir pagirti norėtųsi, ir pasijuokti, kaip tai galima mokslą svarstyti porcijomis, kad, gink Dieve, nebutų perdaug!

Vis dėlto geriau butų ką-nors turėjus, nekaip nieko. Ką dabar daro lenkininkai kunigai, to jokiu budu negalime pavadinti krikščioniško darbu.

Biauriausi lenkų kurstytojai nepeikiami, paturimi, toje pačioje vietoje laikomi, nors prirodytumei neteisinguosius jų darbus. S., G. ir Ko senai pragarsėję. Lietuviai kunigai už mažiausį drįsimą lietuvių teises ginti varomi tuojau šalin.

Tai dar neviskas. Strunaičiuose sėdėjo ketverius metus kun. B., kurs lietuviškai temokėjo: "Pasakyk penkius poterius", t.y. sukalbėk; o parapija visa grynų lietuvių. Baimingai paklausus, ar jis tiki į katalikų mokslą ir į sakramentus, ciniškai atsakė: "Tai kas? prieš mane buvo 15 m. klebonu žmogus, kur nei tiek nemokėjo". Tai tau apaštalai! Lentupiuose klebonauja kun. R. Lietuvių ten dideli 4 sodžiai ir daugybė atitekėjusių moterų. Išviso 400—600 žmonių. Kun. R. lietuviškai nei žodžio nemoka. Paklausus, kaip jis išpažinties klauso, atsakė "Jako głuchoniemych"— kaip kurčių ir nebylių. Nuolat aš jiems, girdi kalu: kada gi jųs liausities pagonavę? Kam tai jums reikalinga"?

Tokių kunigų — kapomis skaityk. Geresnieji diekonai rašydavo oficijalinius raportus, kad jie negalį vietų tarp lietuvių užimti. Bet vyskupijos valdytojai nei kreivai į tuos poperius nežiurėjo. Tegu sau sėdi ir lenkų garbę platina. O kad Dievui iš to nei šnipš, tai mažiausias dalykas! Na gi ir poteriai, ir intencijos! Burbos poteriai niekai, sulyginus su tuo, kas yra. Gana pasakius, kad nepersenai, dar prieš kun. B., melstasi į baldachimą: "Naisvenčos Motynos budale, bož-bož-bož-bož", t. y. Bože bądź miłościw — Dieve susimilk.

Ar visi tie dalykai reiškia, jog vyskupijos valdytojai ir parapijų kunigai elgiasi krikščioniškai? Ar toksai mokslas vadinasi "pasaulio šviesa"? Ir ar dar ilgai taip bus?

LIETUVIŲ PADĖJIMAS VILNIAUS VYSKUPIJOJE.

Švenčionių parapijoj męs, lietuviai, turėjom tris labai gerus kunigus: diekoną Burbą, vikarus Paulavičių ir Paplauską. Kai męs juos turėjom, tai pažinom męs, lietuviai, kaip mišias giedoti ir mišparus. Žėdną lietuvį jie apšvietė, žėdnas išmoko, kaip knygas rankoj turėti. Męs visi lietuviai žinom, ku lenkai, mųsų ponai, tai labai yra pavydųs, ku mųsų brolis lietuvis prašvito per kunigų mokymus. Tai tada paėmė ponai visus gudus, surinko, kam davė pinigų, kitiem davė arielkos, padarė kreivas prisiekas ir nuplėšė kunigam šlovę ir iš Švenčionių parapijos neteisingai visus iškarto atstatė.

Tuoj gi Dievas ir pamokė tuos keturius ponus-samdytojus; du jau nubaudė: viena ponia kaip ėjo, sugriuvo ir trečiądien numirė; o kitam ponui Dievas buvo pirma kojas atėmęs, o dabar jau ligi toliau pradėjo puti ir nieko, kaip girdėt, nebebusią iš jo. Gudų, lietuvių priešininkų, yra nedaugiau, kaip 100 žmonių. Kiti gi, visa parapija, galim užu kunigus prisiekti, ku taip nėra, ką lenkai sako.

Žinoma, kaip męs lietuviai žmonės bėdni, ir mųsų kunigai bėdni, tai anįs galima nors Sibirijon nuvaryti, netik Gudijon; o mum lietuviam galima duoti kunigas kokis lenkas, kad męs, lietuviai, eitum išpažintin rusiškai, nes lenkiškai nemokam. Pasakykit, geri žmonės, kokia teisybė begali buti dabar ant svieto tarp prastų žmonių, kad nėra teisybės pas dvasiškius? Buvo atsibudę iš miego lietuviai, kai turėjom gerus kunigus, o dabar ir vėl reiks užmigti, ažu tai, kad par lietuvį nėra rubliaus; visi pinigai pas mųsų ponus.

Dabar meldžiu poną Redaktorių įrašyti šitą mano lakštelį laikraštin.

Ukininkas Kajetonas Cijunėlis.

LIETUVIŲ PADĖJIMAS BRESLAVOS PAR.

(Ežer. apskr.).

"Vilties" No. 134 išspauzdintas nevisai teisingas straipsnelis, pabrėžtas apie Breslavos lietuvių buvį. Buvo rašyta: "Kun. Armalis buvo net mokyklą jiems įsteigęs..." Mokykla buvo ne viena, bet keturios, kuriose noriai vaikai mokėsi lietuviškai katekizmo ir skaityti. Viena iš tų mokyklų, tiesa, buvo uždaryta dveitai savaičių, tai yra pertrauktas mokymas, kol mokytoja nebuvo paliuosuota iš savavališko antstolio persekiojimo. Mokslas visose mokyklose priderančiai pasibaigė tam tikru laiku, o teismas dėl nelegališko atidarymo vienos mokyklos dar bus.

Kita, didesnė, korespondento klaida tai, jog jisai savo staipsneliu nurodė permažą skaičių lietuvių Breslavos parapijoje, vos tiktai kelius šimtus. Dėlei teisybės parodymo paminėsiu sodžius, iš kur supras visuomenė, kiek čionai dar tebėra lietuvių. Sodžiai tie: 1) Ažugiris — 14 pirkių; 2) Taukunai — 7 pirkios; 3) Bikauskai — 18 pirkių; 4) Nauja Sala — 17 pirkių. Šitų keturių sodžių žmonės dėlei tolumo, 17 viorstų nuo Breslavos, lanko Opsos bažnyčią, 6 — viorstai tolumo.

Dar lanko Breslavos bažnyčią: 1) Juodalėnai — 44 pirkios: 2) Ružava — 35 pirkios; 3) Usiuoniai — 41 pirkia; 4) Bužuoniai — 37 pirkios; 5) Krukai 36 pirkios, ir daug vienasėdžių, mažų sodžių ir kolonistų. Be to, dar yra daug per pusę nutautusių sodžių; tarp tų didesnieji: Strusta — 24 pirkios; Žvirbliai — 40 pirkių ir k. Reikia dar žinoti jog daugelyjė pirkių esti po kelias šeimynas, net iki 10 — 20 dušių einančių išpažintin. Iš to viso galime suprasti, jog Breslavos parapijoje ne keli šimtai, bet daugiau kaip 2.000 lietuvių. Bažnyčioje skaitoma tiktai evangelija lietuviškai, o daugiau kas butų sunku, nes dar žmonės neprirnošti. Pernai pirmus metus vaikai mokėsi lietuviškai ir tai nevisuose sodžiuose dėl to, kad nebuvo mokytojų. Maža dar pradžia lietuviško darbo — galima tiktai išgirsti vaikų lietuviškas dainas ir kunigui prie ligonio nuvažiavus šventas lietuviškas giesmes. Po 2 — 3 metų bus kas kita. Užtat nepykk, malonusis korespondentai!

Kun. J. Armalis.

PANEMUNIS.

(Ežer. ap.).

Tų Panemunių gyva bala: čia didžioji, ten augštoji, vienur murinis, kitur medinis; ir nesuskaitysi. Krasininkams, beskaitant adresus, ir galvoj apsisuka. Todėl nenuostabu, kad kartais laiškai, siunčiami vienon vieton, nukeliauja kiton. Taip atsitinka ir Ežerėnų apskrityj su raštais, siunčiamais į Panemunį ir Panemunėlį. Čia net valdiški raštai, ir tie kartais paklysta. Adresuotas bus Panemunin, o nukeliaus Panemunėlin, arba adverniškai. Paklysti atsitinka ir žmonėms, iš aukšto paskirtiems šiuose miesteliuose vietas užimti. Taip vienas kunigas, budamas paskirtas Panemunin, norėjo apsigyventi Panemunėlyj. Koliai nesusipratimas išsiaiškino, daug turėjo rupesnio a. a. klebonas Katelė, kurs abejojo, ar begalės du dideliu kamendoriu išmaitinti menkoj parapijėlėj. Šiemet taippat atsitiko su mokytoju lietuviu, paskirtu Panemunėlėn vieton neužmirštinojo p. Petro Urbono. Bet vietoje važiuoti Panemunėlin, jis nuvažiavo Panemunin ir pragyveno ten 2 savaiti, kaipo antras mokytojas. Sužinojus apie tai direkcija, siunčia jam raštą ir tarp kita-ko sako: Panemunyje vienam mokytojui lietuviui jau esant, Tamstai reikė susiprotėti, kad antro lietuvio mokytojo niekas nebeskirs. Įdomus šitas atsitikimėlis: jis paaiškina mums direkcijos pažiuras ap švietimo dirvoje.

Gegutė.

ČYPĖNŲ VALSČIUS.

(Pan. ap.).

Žmonės čia vis daugiau pradeda skaityti laikraščius ir šviesties; visokios nepadorios "vakaruškos" po truputį dįla.

Tik kažin kodėl mažai kas tesitaria mųsų apygardoje eiti vienasėdžiais. Kaikur žmonės ir susitaria, bet atsiranda tokių, kurie ima ir suardo tuos gerus sumanymus. Taip, nesenai buvo sutaręs valsčiuje vienu balsu išeiti vienasėdžiais Paliepių kaimas; bet štai atsirado keli, kurie pradėjo trukdyti ir kitus atkalbinėti. Kas iš to išeis toliau, tuotarpu nėžinios. Taippat kadai jau tariasi skirstyties Kateliškių kaimas, bet vis negali galutinai nutarti dėl to, kad ir pas juos yra trukdytojų kaip Paliepiuose.

Daugiau reiktų Čypėniškiams skaityti, daugiau šviesties, ir nebeklausyti tokių trukdytojų.

Dievo Muzikantas.

SODELIAI.

(Panev. ap.).

Sodelių sodžius nedidelis, tik 12 ukininkų. Bet čia yra Stumbriškio valsčiaus mokykla, įkurta jau 1877 m. Mokytojas nuo 1905 metų — lietuvis. Pirmiau, prie rusų mokytojų, vaikų susirinkdavo kokie 30, dabar du kartu tiek, ir vietos daugiau nėra.

Sodeliečiai buvo bemaną skirstyties vienasėdžiais, bet tasai pagirtinas sumanymas iširo dėl kaikurių tamsumo ir atkaklumo.

Sodelietis.

BOGUSLAVIŠKIS.

(Viln. ap.).

Boguslaviškyje įsikurė ukio Ratelis. Dažnai daromi Ratelio susirinkimai, bet darbo nieko nesigirdi ir nesimato. Stinga Rateliui tvirtų pamatų. Pirmiau susirinkiman galėjo ateiti tik tie, kuriems buvo išsiųstos pakvitos. Narių susirinko neperdaug, nors buvo pakviesti "lenkai" iš penkių parapijų, apie 30 — 40 žmonių. Iš Gelvoniškių tik keletas teprisirašė, nors Ratelio pirmininkas kun. Šimeliun'as, Gelvonių klebonas, labai iškalbingai ragina per pamokslus ratelin rašyties. Paklausti žmonės, kodėl neprisirašą prie to ratelio, atsako: "Poniška draugija, kur mums tenai rašyties!" Taip ir yra. Draugijos įsteigėjai apsilenkė su tikslu: užuot rupinęsis ukio pakėlimu, Ratelis tik rupinasi lenkų-endekų reikalais, lietuvių lenkinimu. Pirmininkas, kun. Šimeliun'as, prikalbinėja dabar lietuvius rašyties Ratelin, tik kažin, kaip jam tai pasiseks. Žmonės jau nebetiki gražiais žodeliais, tik reikalauja darbų. Ratelis turėtų įkurti sankrovas Gelvonyse ir Boguslaviškyje, kur žmonės galėtų gauti visokių ukio padargų, mašinų, plugų, ir t. t. Bet tam reikia, žinoma, pinigų, o pinigų nėra. Valdyba dabar nutarė narių mokesnį pakelti iki dviejų rublių, bet tai tik daugiau žmonių atstums. Matyt, iš tų grudų šiaudų nebusiant.

ERŽVILKAS.

(Ras. ap.).

Ne vienas korespondentas yra pagyręs Eržvilkiškius už jų sumaningą ukininkavimą. Tiesa, yra ir už ką girti: ukininkauja gražiai, ir žemelę rupestingai apžiuri ir gyvulėlių veislę rupinas pagerinti; jų arklių gražumas toli po Lietuvą yra žinomas. Kad tie ukininkai nepeiktini, jau vien tai liudija, kad jau prieš 30 metų jie pradėjo savo sodžius skirstyti į vienasėdžius, niekieno neraginami, nemokomi, o kaip-kada net ir draudžiami. Vienasėdžiais gyvenančių ir pasiturinčių ukininkų vaikai ne taip greitai prie skaldymo ukių į daleles; susikrapštę šiek tiek skatiko, perkasi jie dar daugiau žemės. Bet ne visiems sekasi tų skatikų prisikrapštyti, o ant mažo plotelio ukininkauti nesinori, todėl smunka jaunikaičiai Amerikon pinigų užsidirbti, kad pargrįžus dvarelį nusipirkus. Bet ir iš Amerikos ne visiems sekasi su pinigais pargrįžti, dauguma Eržvilkiškių dingsta ant visados. Čia tai ir tuno didelis negerumas. Merginų pasilieka daug daugiau ir joms sunku beištekėti. Gal skaitytojas nusišypsos, bet man nei truputį ne juokas. Bemenk išsipildo ir su Eržvilkiškiais pranašo žodžiai: "Nutvėrė septynios moterįs vieną vyrą". Tėvai savo dukteris, broliai seseris nebežino kaip ir bebrukti jaunikiams. Jaunikiai-gi, tuo pasinaudodami, reikalauja didelių pasogų. Štai jau dvarbernis, ir dar tas girtuoklis, reikalauja, kad jaunoji butų jauna, graži ir su 300 arba 400 rub. pasogos, o kiek bereikalauja tie, kurie turi po keliolika dešimtinių? Todėl žmonelės ir eina iš galvos, bekraudami merginoms tukstančius, visiškai užmiršdami apie jų apšvietimą. Dažnai pasitaiko susitikti su tokiomis merginomis, kurios keleto žodžių prakalbėti gerai negali — taip tamsios, o klausyk, tukstantis arba pusantro pasogos. Kokia iš tokios bus moteriškė ir motyna — lengva numanyti. Bet čia dar ne galas. Ne visoms merginoms lemta šimtus turėti, o ištekėti nori. Su tokiomis išeina taip, kaip nelyginant kiekvienas Eržvilkiškis, turėdamas pasenusią kumelę ir neturėdamas kur jos padėti, vedasi į Nemakščius ant Simano ir Judos ir tenai už keletą rublių siulo žydui, taip lygiai daro kaikurios moterįs su savo dukterimis bepasogėmis: jos veda ne į Nemakščius į Simano ir Judos atlaidus, bet į Eržvilką į Kuzniecovo alinę, o čionai pilna senių našlių, kurie savo našlystę ramina alučiu arba monopoline. Čionai apsukrios Petrienės, susodinusios savo skaisčias dukteris šale girtų senių, stiklinė po stiklinės, taurelė po taurelės, ir užmezga piršlybas. Tai, kaip pas mus esti.

Čepaičių Preilauskis.

DUSETOS.

(Ežer. ap.).

Nors Dusetų valsčius nemažas, bet ligšiolei turėjome tik vieną dviklesę ministerijos mokyklą, kurioje telpa apie 100 mokinių. Ligšiolei turėjome du mokytoju: vieną rusą, antrą lietuvį. Šiemet vyriausybė paskyrė trečią mokytoją, iš Dusetų valsčiaus, lietuvį, Bieliuną, labai dorą jauną vyruką, visa širdžia atsidavusį savo darbui. Vietos trukstant mokykloje, mokytojas daug nebepriėmė mokyklon, per tai daug turės praleisti niekais.

Valdžia šiemet įkurė Dusėtų miestelyje antrą mokyklą mergaitėms, kurioje mokosi daugiau kaip 50 mergaičių. Mokytoja rusė, moko vien tik rusiškai.

Dabar žadama įkurti dar ministerijos mokykla Bileišių sodžiuje, 9 viorstai nuo Dusetų. Bileišių sodžiuje yra daugiau kaip ⅔ dešimtinės vyriausybės žemes, kuri ir skiriama mokyklai. Iš valsčiaus reikalaujama suvežti medžių iš miško. Ta Bileišių mokykla Lapkričio 14 d. buvo priežastimi nemažo trukšmo Dusetų valsčiaus įgaliotinių sueigoje. Atsirado daug tokių, kurie iš viso vieko šaukė: "Nereikia Bileišiams mokyklos". Vos-ne-vos aprimo ir sutiko suvežti medžiagą. Be to, įgaliotinių sueiga padarė tą dieną šiuos svarbesnius nutarimus:

1) Pašalpos Skapiškio žemės dirbimo mokyklai (žiur. "Vilties" No. 121) neduoti.

2) Prašyti vyriausybę, kad įkurtų prie Dusetų dviklesės mokyklos keturiaklesę progimnaziją.

3) Šventadieniais ir turgaus dienomis nebeleisti miestelėnams vesties turgavietėn karvių ir kiaulių (?), kurios sodiečiams daug kenksmo darančios.

A. Vargdienėlis.

KVĖDARNA,

(Raseinių ap.).

Šalčiai šiemet pasirodė gana anksti. Pirmąkart pašalo ir pasirodė sniegas Spalių mėnesio pradžioje. Kadangi ši vasara buvo labai giedras, pievos menkai tejžėlė, zasarojaus šiaudai irgi menki, ir tie patįs buvo lietaus įpiudyti — tai su pašaru žmonės labai dejuoja. Pasirodžius taip ankstyviems šalčiams, ukininkai abejoja, ar galės išserti per žiemą savo gyvulius. Kas gali, atliekamus gyvulius parduoda, todėl jų kaina per pusę nukrito. Mųsų krašto žmonės daugiausiai iš linų ir gyvulių tegali parduoti, grudų retai kas teparduoda. Gyvulių kainai nukritus, nevienam ukininkui parupo, kaip čia su šeimyna atsilyginus, iškur algą paimti; apie save nėra ko ir mąstyti; mųsų ukininkai džiaugiasi galus su galais nors bet kaip suvedę; apie susitaupymą senai jau nebesvajoja.

Burgenietis.

KAMAJAI.

(Ežer. ap.).

Krasos skyriaus Kamajuose nėra. Visus laiškus, laikraščius ir siuntinius kamajiškiai atsiima iš Rokiškio. Kelias Rokiškin tolimas — 17 viorstų kiekvienam keliauti tenai krason butų persunku, todėl yra jų pačių tam tikslui pasamdytas krasininkas, kurs važiuodamas Rokiškin 3 kartus per savaitę, parveža visiems laiškus ir laikraščius. Dabar krasininku yra neturtingas žmogus, Jonas Galinis. Moka jam už parvežimą nuo laiško, laikraščio ir siuntinio, pagal sutarties, kiekvienas už save skyrium. Šitam krasininkui Gruodžio 1 d. atsitiko didi nelaimė. Tą dieną krasa buvo pilnintelė žmonių. Jisai išėmęs iš krasos siunčiamus 192 rublių ir įsikišo kišenėn. Ir kol nusipirko markių ir nuėjo lig antstolio namų, 10 sieksnių tolumo nuo krasos, jau pinigų kišenėje neberado. Tuoj užšaukė ant turgavietes, bažnyčiose pranešė apie tą nelaimę, bet vargiai besuras.

Gaila neturtingo žmogaus.

Žmonelės, pinigų niekados nelaikykite viršutinėse kišenėse.

P.

BEZDANŲ APIPLĖŠIMO ATBALSIS.

Rusų laikraštis "Nowoje Wremia" rašo, kad per Lentvarave suimtąjį vieną Bezdanų dalininką, Milerį-Fijalkovskį — apie ką jau buvo rašyta — beveik visi užpuolikai esą jau Vilniaus tardymo prokuratoraus rankose. Po dviejų mėnesių kalėjime sėdėjimo Fijalkovskis išdavęs visus dalininkus. Pasirodo, kad tai buta užpulta žmonių, kurie priklausą prie lenkų socijalistų partijos. Visą užpuolimą organizavęs Fijalkovskis su kažin-kokiu Struisku, geležinkelio tarnautojo sunumi. Juodu Varšuvoje jau buvusiu sustačiusiu užpuolimo pleną, o paskui su kitais atvažiavusiu Vilniun. Po užpuolimo jie visi išbėgioję, kiekvienas sau. Tardytojai ištardę visus dalininkus, bet dar daug iš jų tebesą nepagauti. Dabar jau apskaityta, kad tuomet buta pagrobta 150.000 rublių.

JOSVAINIAI.

(Kauno gub.).

Mųsų apylinkėje priviso arkliavagių. Per paskutinį mėnesį pavogta įvairiose vietose su viršum pora dešimtų arklių. Vietiniai gyventojai įtaria žydelius, apsigyvenusius po kaimus, ir burlokus, kurie savo vogimais plačiai pragarsėjo. Burlokai, pasitikėdami globa, arklių vagiliavimą varo, kaip kokį savo tikrąjį amatą, kuris jiems duoda gerą pelną, be to, dar niekas labai jų nepersekioja. Aplinkiniai gyventojai taip įbauginti, kad vagių gaudyti bijo ir pradėti. Tiesa, sargybiniai ir urėdninkai jodinėja po apylinkę, bet ne vagių takais: dėl to gal vagims ir nesunku versties.

J. Ačas.

"V.".

VILKAVIŠKIS.

(Suv. gub.).

Po Vilkaviškio apylinkę, o ypač Paežerių valsčiuje dabar labai siaučia šios dvi užsikrečiamosios ligos: škarlatina ir tymai. Įsisukę jos į mažų vaikų tarpą išskina po tris ir keturis ant syk, ypač tarp bėdnesniųjų, kurie iš savo neturto guldo drauge sveikus su ligotais.

A. Kalinys.

"Š.".

nėra ko ir mąstyti;
inkai džiaugiasi ga-
ais nors bet kaip su-
susitaupymą senai
ajoja.

Burgenietis.

KAMAJAI.
(Ežer. ap.).
skyriaus Kamajuose
sus laiškus, laikraš-
intinius kamajiškiai
iš Rokiškio. Kelias
tolimas — 17 viors-
enam keliauti tenai
itų persunku, todėl
čių tam tikslui pa-
krasininkas, kurs
as Rokiškin 3 kar-
avaitę, parveža vi-
kus ir laikraščius.
sininku yra netur-
gus, Jonas Galinis.
už parvežimą nuo
kraščio ir siuntinio,
ties, kiekvienas už
im. Šitam krasinin-
žio 1 d. atsitiko di-
š. Tą dieną krasa
intelė žmonių. Jisai
krasos siunčiamus
ą ir įsikišo kišenėn.
sipirko markių ir nu-
antstolio namų, 10
tolumo nuo krasos,
ų kišenėje neberado.
iukė ant turgavietes,
e pranešė apie tą ne-
vargiai besuras.
eturtingo žmogaus.
ės, pinigų niekados
e viršutinėse kišenė-

P.

Ų APIPLĖŠIMO
TBALSIS.
aikraštis "Nowoje
ašo, kad per Lent-
intąjį vieną Bezda-
ką, Milerį-Fijalkov-
ką jau buvo rašyta
visi užpuolikai esą
s tardymo proku-
nkose. Po dviejų
dėjime sėdėjimo Fi-
išdavęs visus dali-
'asirodo, kad tai bu-
žmonių, kurie pri-
ie lenkų socijalistų
Visą užpuolimą or-
Fijalkovskis su ka-
Struisku, geležinke-
ntojo sunumi. Juodu
e jau buvusiu susta-
puolimo pleną, o pas-
tais atvažiavusiu Vil-
užpuolimo jie visi iš-
kiekvienas sau. Tar-
tardę visus dalinin-
dar daug iš jų tebesą
i. Dabar jau apskai-
tuomet buta pagrob-
0 rublių.

OSVAINIAI.
Kauno gub.).
ipylinkėje priviso ar-
ų. Per paskutinį mė-
ogta įvairiose vietose
m pora dešimtų ar-
etiniai gyventojai įta-
lius, apsigyvenusius
us, ir burlokus, kurie
ėimais plačiai pragar-
urlokai, pasitikėdami
rklių vagiliavimą varo,
kį savo tikrąjį amatą,
ms duoda gerą pelną,
lar niekas labai jų ne-
oja. Aplinkiniai gy-
taip įbauginti, kad
audyti bijo ir pradėti.
sargybiniai ir urėdnin-
nėja po apylinkę, bet
ą takais: dėl to gal va
nesunku versties.

J. Ačas.
"V.".

ILKAVIŠKIS.
(Suv. gub.).
lkaviškio apylinkę, o
ežerių valsčiuje dabar
učia šios dvi užsikre-
s ligos: škarlatina ir
sisukę jos į mažų vai-
išskina po tris ir ke-
syk, ypač tarp bėd-
kurie iš savo neturto
auge sveikus su ligo-

A. Kalinys.
"Š.".

Iš Lietuviškų Dirvų.

Chicago Heights, Ill.

Vietiniai lietuviai jau pradeda susiprasti, o ypatingai jaunuomenė išpalengvo megina pratinties prie gražesnio gyvenimo ir naudingesnio tarp savęs apsiėjimo. Jau nelanko taip tankiai karčemų, netikusių pasilinksminimų, kur neretai jiems tekdavo susibarti ir susipiauti. Šiandie pas mus to jau nematyti. Prieš Kalėdas susirinkę vieti niai lietuviai jaunikaičiai nutarė parengti ant Kalėdų dolerinį pasilinksminimą, kuris ir atsibuvo antrą Kalėdų dieną p. Pikelio svetainėje po No. 1500 Wentworth ave. Vedusieji labai rustinosi ant tokio jaunųjų sumanymo, bet jų rustumas niekam jokio blogo nepadarė. Ištikro reikia daug stebėties iš tokio jaunų vyrukų pasilinksminimo. Galima sakyti, ištisą naktį jaunuomenė broliškai linksminos, vienas kitą gerbdami ir dėkodami už tokį gražų susiėjimą ir bendrą pasišnekučiavimą. O gi toji jaunuomenė ir darbavosi, kaipo bitelė pavasario laike rinkdama medų iš kvepančių žiedelių. Po gražiam pasilinksminimui visi išsiskirstė linksmi ir džiaugdamiesi iš tokio vakaro.

Turiu be to paminėti, jog svetainėn įžanga buvo vienas dol., bet tenai valgiai ir gerymai buvo visiems duodami veltui.

Gruodžio 29 dieną toj pačioj svetainėje buvo susirinkimas, kad apskaityti minėto pasilinksminimo įplaukas ir išlaidas. Išėjo eikštėn, kad pelno nuo vakaro liko 6 dol. su centais. Taigi paskui ir buvo svarstoma, kur tuos pinigus padėti, tečiaus niekaip nesutikta ir tasai dalykas atidėtas tolesniam laikui. Be to šitame susirinkime norėta da sutverti tautišką draugiją, bet ir tas dalykas neįvyko, kadangi buta per maža žmonių. Mat tan susirinkiman pakviesta tiktai dalyvavusieji pasilinksminime, taigi jų ir susirinkta mažas skaitlius. Toksai darbas ištikro bergždžias, jaigu norima įkurti draugiją, o nepakviečiama susirinkiman visuomenė. Visur, kur tik norima įkurti bent kokia draugija, visada susirinkiman šaukiama visuomenė ir anan kožnas tegali eiti. Tik susirinkus dideliam lietuvių skaitliui tegalima ką nors naudingesnio padaryti. Tegul tas lietuviams bus pastaba.

Bet kaip tenai bus-nebus su tais likusiais nuo vakaro pinigais ir nauja draugija, lietuviai Kalėdų trečią dieną ir-gi linksmai praleido ir viskas buvo laimingai. Nebuta nei girtavimų, nei peštynių ir panedėlio ryte ėjo visi linksmai į darbus. Visi buvo sveiki ir vikrūs.

Naujųjų Metų dieną pas vieną lietuvį buta fėrų. Nuėjome tenai, bet tuojaus turėjome išsidanginti, kadangi girtų rėksmai, keiksmai ir prasivardžiavimai mus apliejo gėdos prakaitu. Panašiai elgties, tai tikrai gyvuliškas darbas.

Lietuviams reikia apšvietos, laikraščių skaitymo, tai tik tada gal numylėtų savo kalbą, tautą, o visupirmu dorą. Žengkime pirmyn!

J. Breštukas.

Philadelphia. Pa.

Sausio 3 dieną bažnyčios svetainėje palei Wharton gatvės atsibuvo gražus lietuviškas vakaras, kurian buvo pakviesta gerb. klebono kun. Kaulakio bažnyčios choras: vaikinai ir merginos ir visi parapijonai. Vietinis klebonas atdaręs vakarą, pratarė į susirinkusius kelis žodžius, velydamas visiems koilgiausių ir laimingiausių Naujųjų Metų. Tolesniai nuoširdžiai padėkojo savo giedoriams už gražų jų dainose ir giesmėse besilavinimą, ragindamas ir ant tolesnio laiko laimingai vystyties, užsilaikyti visuomet podoriai, mylėti tvarką tokią pat, kokią ligi šiam laikui chore buvus ir buti savo tautos bei kalbos mylėtojais.

Kožnas choro sąnarys ant Naujųjų Metų apturėjo paskirtas dovanas, už ką vietiniam klebonui širdingai padėkojo.

Po klebono prakalbai pirmiausia choras padainavo Lietuvos Himną, Kur banguoja Nemunėlis, Birutą ir kitas daineles.

Visas vakaras praėjo kogražiausia, tokiu pat budu ir užsibaigė. Taigi reikia labai daug vietiniams lietuviams stebėties, kad jie jau žengia pirmyn ir myli apšvietą. Šiame mieste 23 metai atgal gyveno tiktai trįs šeimynos lietuvių, o šiandie jau galima pasakyti, kad čia randasi puikiausias ir pirmiausias lietuvių ratelis Šiaurinėje Amerikoje (? Red.), kaipo savo nemažu skaitliumi, taip ir pagirtinais darbais ir pasielgimais kokius dabar sutinkama tarp savųjų brolių. Šitai lietuvių šv. Kazimiero parapijos mokykloje ant Wharton gatvės mokinasi 148 vaikai (bernaičiai ir mergaitės). Šv. Kazimiero bažnyčia stovi puikioj ir dailioj vietoj. Vietiniai lietuviai taipgi tur parengę sau Muzikališkus Namus, kuriuose lietuviai galės susirinkti, galės atlikinėti savo ir tautos reikalus.

Kaip tai butų malonu, kad visuose miestuose lietuviai pa našiai vietiniams pakiltų ir mylėtų savo tikybą bei tautą.

Š. K.

Gruodžio 31 d. čia atsibuvo lietuvių paroda su prakalbomis. Vakare po Mišparų šv. Jurgio bažnyčioje prasidėjo paroda. Sugrįžus svečiams svetainėn buvo laikomos prakalbos. Ir taip: lietuviškai kalbėjo kun. J. Dumčius, lenkiškai kun. Monkevičia ir kun. Dumčius, o angliškai p. Reinhold ir p. Walsh. Po prakalbų buvo dainos, kurias gražiai padainavo Birutės giedoriai, vadovaujant A. J. Gudaičiui. Mažų mergaičių choras padainavo Birutą.

Sausio 1 dieną buvo atlošta teatras vardu "Pirmutinis Balius", o Sausio 2 dieną "Kanklių Kliubo" koncertas.

Steger, Ill.

Čia sumanyta dvigubą biznį varyti: traukti darbininkus ir lotus pardavinėti. Agentai, žinoma, gaunanti atlyginimą pardavinėja lotus ir perkantiems žada gerą darbą ir gerą užmokestį visados. Kada gi tokiam agentui žmogus įmoka 100 ar 200 dol., ateina darbo ieškodamas, tai liepia ateiti rytoj, tai po ryt ir taip toliau; žmogus darbo negauna; arba vietoj žadėtų po 18 dol. savaitėj, pristato dirbti už $1.50. Kada gi apsirikęs žmogus reikalauja sugražinti įmokėtus pinigus, tai vėl siuntinėja nuo Ainošiaus pas Kaipošių ir ant galo išvaro. Tegul todėl darbininkai nesiduoda save viliоti.

Andrius Kiveris,
1500 Wentworth ave.,
Chicago Heights, Ill.

AMERIKOS ŽINIOS.

Roosevelt duoda pavyzdį.

WASHINGTON, D. C. Kadangi prezidento Roosevelto priešai senate ir kongrese jam užmetinėjo, kad jisai įvykdinęs perdaug aštrius įstatus oficierams ir kareiviams, liepdamas jiems raitai atlikti ilgesnes keliones, pertat prezidentas, norėdamas kritikus pertikrinti, jog geras kareivis tegali daug pakelti, jaigu nori ir privalo, andai sėdo ant arklio ir per 17 valandų raitas parkeliavo 98 mylias, sustodamas tiktai kai kur arklio pašėrimui, pagirdymui ir savęs sudrutinimui. Po 17 val. tos kelionės ant sniego ir šalčio, Roosevelt visai neišrodė į nuvargusį ir apreiškė, kad jaigu jis, kaipo senesnis žmogus, tegali raitas vienu žygiu atlikti 98 mylias per dieną, tai be abejonės jauni oficierai ir kareiviai gali labiaus tą pačią kelionę atlikti per tris dienas, kas šiame laike nuo jų reikalaujama. Prezidentas pasirodė narsuoliu.

Cerkvėje muštynės

GRAND RAPIDS, MICH. Neseniai vietiniai graikai ir sirijonai susijungė vienon kruvon ir bendrai pastatydino sau cerkvę. Naujos parapijos klebonu paliko popas Aboslay iš Chicago. Andai naujoj cerkvėj atsibuvo pirmu sykiu diev maldystė. Per procesiją popas padavė graikui vaikui nešti kryžių, dėlei ko sirijonai užsirustino ir iš vaiko rankų kryžių ištraukė ir atidavė jį nešti sirijonui vaikui. Toksai sirijonų pasielgimas graikus labai užgavo ir jie puolėsi ant sirijonų. Užgimė muštynės, kurias paskui užbaigė policija. Naujos cerkvės išdaužyti langai, sulaužyti suolai ir viduj viskas išdraskyta. Tai kur tautų bičiuolybė!

Išlaidos jureivijai sumažintos.

WASHINGTON, D. C. Kongrese kariškos jureivijos komitetas andai prezidentui Roosevelt parengė netikėtumą. Prezidentas reikalavo keturiems laivams 75 milijonų dolerių. Tuotarpu komitetas tą prezidento reikalavimą atmetė ir nutarė padirbdinti tik du karišku laivu lėšomis 29 milijonų dol. Prezidentas tatai labai tuo neužganėdintas.

Žibalo trusto procesas.

INDIANAPOLIS, IND. Federališkas teisėjas A. B. Anderson davęs žinią į Chicago teisėjui K. M. Landis, jog jisai apsimąs pirmininkauti atnaujintoje bįloje prieš „Standard Oil Co." Jisai tuojaus atkaksęs į Chicago ir pradėsiąs bįlą išnaujo. Čia apeina tas pat dalykas, kurį kadaisia išrišo teisėjas Landis, nubauzdamas trustą ant 29.240.000 dol. pabaudos už įvairius prasižengimus.

Nepaprasta operacija.

HAGERSTOWN, MD. Kad pacijentui palengvinti kentėjimus, o net ir gyvybę išgelbėti, daktarai apsiėmė padaryti nepaprastą operaciją, butent prašalinti užgautą nugarkaulio dalį ir jos vieton įdėti sidabrinį. Pacijentas, nekoksai Moore, po operacijai jaučiasi gerai ir tikima pasveikseąs. Mat jisai nupuolė nuo ruštavonių statomojo tilto ir sugadino nugarkaulį.

Ištikimas šuo.

CHESTER, PA. 14 metų vaikino Roberto Boyle gražus juodas šuo badumi pastipo, kada jo savininkas, minėtas Robert Boyle, sunkiai susirgo. Vaikinui susirgus, ištikimas šunelis nieko neėdė, tiktai nuliudęs nuolatos gulėdavo palei sergančio lovą; o kuomet jis išvaryta laukan, tai liudnai staugdavo. Vaikinas pasveiko, bet šuo iš gailėsties pastipo badumi.

Milijonierių turtai.

NEW YORK. Mokesčių ase soriai andai milijonierių Russel Sage ir A. Carnegie apibrangino asmenišką turtą ant penkių milijonų kiekvieno. Rockefellero ant poros milijonų ir pusės, o Vanderbiltų, Gouldų ir kitų po milijoną. Žinomas dalykas, milijonieriai taip pigiai savo turtų vertes padavė, kad nemokėti, juk už juos užmokės vargdieniai...

Deimentų laukai.

LITTLE ROCK, ARK. Vienas darbininkas, dirbantis prie gelžkelio tiesimo per pavietą Pike, atrado deimentą, kuris po apdirbimui lėšuos kokius penkius šimtus dol. Tai-gi tuojaus ton vieton sukako valdiški geologai ir turtų ieškoto jai iš visų pusių į tenai traukia. Be to viena kompanija tuojaus įsikurė ir apipirko tukstančius akerių žemės, tikėdamasi atrasti daug deimentų.

"Nakties Raiteliai."

UNION CITY, TENN. Prisaikintųjų teismas pasmerkė pakarti šešius "nakties raitelių" vadovus, kurie nesenai su savo gauja nužudė įžymų advokotą, kapitaną Ranken, o taippat dasileido kitokių piktadarybių. Kitu du pasmerkta po 20 metų kalėjiman. Teisėjas neleidžia nei apeliuoti, nei bįlą atnaujinti ir ištarmės išpildymui paskyrė dieną.

Senio mirtis.

READING, PA. Čia pasimirė Daniel Miller, turėdamas suvirš šimtą metų. Buvo ne vedęs, kas labai retai tokiame amžiuje atsitinka. Beto gėrė nuolatos degtinę ir rukė ir ligi mirčiai dirbo savo tartoke, pastatytame prieš 100 metų jo tėvo. Valgė prastai, bet švariai ir reguliariškai eidavo atsilsėtų.

Piktadaris nusižudė.

PORT HURON, MICH. Metodistų pastorius Cormichael, kuris nužudė dailidę Browning ir savo maldnamio pečiuje sudegino, buvo susektas Carthage Ill., į kur jisai pabėgo. Bet prieš pat jo suėmimą, jisai su peiliuku pasipiovė ir po kelių valandų numirė. Prieš tai vienok jisai surašė visą atsitikimą. Prisipažino, kad Browningą nužudęs, bet užtai, kad pastarasis turėjęs ant jo hipnotizmo įtekmę ir iš jo viliojęs pinigus. Galop jį pasišaukęs maldnamin ir pareikalavęs didesnės sumos; už tai prasidėjusios imtynės ir Browning žuvęs.

Policija toliau tirinėja. Gal atras dar ką naujesnio.

Potvinis Kalifornijoj.

SACRAMENTO, CAL. Pastaromis dienomis gausiai palijus, visos aplinkinės upės plačiai polygumas išsiliejo, padarydamos labai daug nuostolių. Nuo potvinio apart laukų nukentėjo šitie miestai: Sacramento, Feather, Yuba, San Yaquin, Kings ir Salinas. Iš žmonių ligi šiam laikui niekas nenukentėjo.

Viešbutis sudegė.

TOPEKA, KANS. Čia beveik visai sudegė senas ir plačiai žinomas viešbutis Copeland, kuriame sau kambarius laikė beveik visi legislaturos sąnariai. Viešbutyj buta daug senatorių ir valstybės atstovų, kurie savo gyvybės tik stebuklingu budu išgelbėję. Tik vienas advokatas Lambert pražuvo, o 14 asmenų sužeista. Viešbučio savininkui nuostoliai labai dideli.

Darbo peržvalga.

¶ Fort Smith, Ark. Čionai sustraikavo anglekasiai. Nesupratimai užgimę iš to, kad darbininkams neleista į kasyklas daugiau nešties parako, kaip tik vienai dienai.

¶ Zeigler, Ill. Leitero anglekasyklose nesenai atsitiko gazo eksplozija ir užmušė 26 anglekasius. Minėto milijonieriaus kasyklos — nelaimingos. Prieš kelioliką mėnesių tenai buvo straikas. Darbininkų grumtasi kaip gyvulių; buvo daug užmušta. Vėliau kasyklos su dinamitu sugadytos, o dabar viską užbaigė gazų ekspliozija. Kadangi po ekspliozijai užgimęs gaisras, tai liepta kasyklą neapribuotam laikui uždugnyti.

¶ Cleveland, O. Nekokia M. Dowell iš Chicago čionai suorganizavo 600 mergaičių, dirbančių siuvimo dirbtuvėje firmos Joseph and Teiss Co. ir paskui anas išvadino ant straikų. Mat mergaitės tenai buvo labai skriaudžiamos.

¶ Bluefield, W. Va. Anglekasykloje Link Branch atsitiko gazo ekspliozija, kur pražuta daugiau 100 darbininkų. Beveik tie visi darbininkai sudraskyti į šmotelius arba sutrinti. Kiti da suanglėję. Negalima atskirti baltuosius nuo nigerių.

¶ New York. Darbininkų luome organizuojasi institucija, kurios uždaviniu bus kovoti prieš traktatą, padarytą Amerikos su Rusija Clevelan'o laikuose, kur pažadėta išduoti Rusijai kriminalistus, o pastaruosius išduodant, išduodami ir politiškieji, kurių Rusija labai pageidauja.

¶ Indianapolis, Ind. Sausio 18 dieną čia prasidėjo "United Mine Workers of America" metinė konvencija. Unijoje kilę nesutikimai už dabartinį jų pirmininką Lewis, dėlto konvencija busianti labai karšta. Mat, nekurie tuo pirmininku nepakakinti.

¶ Washington, D. C. Kongresmanas Thomas O'Shell iš Pittsburg andai kongresan įnešė du projektu, kas lytisi darbininkų. Pirmas — kad Pennsylvania valstybė miestuose valdžios (valstybės) lėšomis butų įkurti valdiški darbo biurai, panašiai gyvuojantiems prie emigracijos skyriaus New Yorke, idant darbininkai bedarbiai galėtų su jų pagalba gauti veltui darbą. Tie biurai turėtų vadinties: "Pennsylvania free employment office." Antras–tai įkurimas Pennsylvanijoj specijališkojo statistikos biuro, kur butų surinkta darbo santikiai ir sąlygos, kur darbininkai galėtų pasiteirauti apie darbo stovį. Beto, tasai pats kongresmanas visus privatiškus darbo biurus pataria valdžiai kontroliuoti, idant už suradimą darbo nuo darbininko nebutų imama daugiau 2 dol., nes dabar ieškantieji darbininkai darbo tiesiok skriaudžiami ir išnaudojami.

Paskutinė Lekcija.

Parašė A. Daudet.

Šįryt aš pasivėlinau mokyklon ir labai bijojau mokytojaus barimo, ypač kad p. Gamel žadėjo klausinėti mus apie veiksmažodžius, o aš lyg tyčia nežinojau nei pirmojo užduotosios lekcijos žodžio.

Tuojau man dilkterėjo mintis — neiti ant lekcijų, iš bėgti kai-kur laukan.

— Buvo taip karšta ir giedri diena!

Girdėti buvo, kaip pamiškėj giedojo strazdai, o ant pievos šaly Ripero už pietų dirbtuvės mokinosi prusų kareiviai. Visa tai labiau mane užėmė, ne kaip lekcija apie veiksmažodžius, vienok aš pergalėjau save ir nulėkiau mokyklon.

Bėgdamas pro rotušę, patėmijau žmonių burius, skaitant skelbimus. Bus jau dvieji metai, kaip iš čionai, iš rotušės ėjo blogos žinios apie pralaimėtus mušius, kontribucijas ir kitus įvairius naujus prusų įsakymus.

— Kas dar tiko? — pamąsčiau aš neapsistodamas ir pasileidžiau bėgti per rinką. Čionai susitikau kalvį Vachtero. Jis skaitė skelbimą su savo mokiniu ir, pamatęs mane, sušuko:

— Nesiskubink, tu, vistiek dar anksti nueisi mokyklon!

Aš tariau, jis juokias iš manęs ir užduseęs įbėgau mažan p. Gamel'io kiemelin, kur stovėjo mųsų mokykla.

Paprastai prieš lekcijas klesoj budavo didelis trukšmas, kurs girdėti buvo net ant gatvės: piškėjo varstomi suolai, visi mokiniai balsiai kartojo lekcijas, užsikimšę ausis, kad geriau galėtų atminti, o plati stora mokitojaus linija taip ir daužė stalą; jis pats-gi Gamel vis šaukė "ar negalima ramiau"!

Aš tikėjausi pasinaudoti trukšmu ir nepatėmytas atsisėsti savo vieton. Bet šiandien klesoj buvo nepaprastai tylu ir ramu, o kaip ir šventadienyj.

Pro atvirą langą aš pamačiau ant vietų visus savo draugus, ir p. Gamel'į, vaikščiojantį po klesą su savo baisia linija po pažastimi. Reikėjo atidaryti durįs ir tokioj tylumoj įeiti kleson. Galite įsiveizdinti sau, kaip aš bijojau!

Ir ką-gi jųs manote? — Nieko! Ponas Gamel pasižiurėjo į mane be jokio piktumo ir visiškai ramiai tarė:

— Greičiau sėskis savo vieton, mažas Pranuti! Męs jau norėjome pradėti be tavęs.

Aš perlipau per suolą ir tuojaus atsisėdau savo vieton.

Atsipeikėjęs kiek, patėmijau, kad mokytojas buvo apsitaisęs žaliu surdutu, baltu, puikiai išprosuotu kaklaraiščiu ir juoda išsiuvinėta šilkine kepuraite, kurią devėdavo jisai tiktai ypatinguose atsitikimuose, ar tai revizijos dienose ar dovanas dalijant. Visoj-gi klesoj jausti buvo koks tai nepaprastas iškilmingumas.

Bet labiausia nusistebėjau aš, pamatęs ant paskutinių, paprastai tuščių kedžių, sedinčius kaimiečius, kurie taippat, kaip ir męs, tylėjo. Čionai buvo ir senas Chauzer su savo amžina trause, ir buvusis meras, ir buvusis raštininkas, ir daug kitų. Visi jie išrodė nuliudusiais.

Chauzer atsinešė savo seną, iš kraštų suplyšusią abėcėlę ir atsivertęs laikė ją ant kelių, o jo dideli akiniai padėti buvo skersai puslapių.

Kol aš stebėdamasis dairiaus, ponas Gamel užlipo ant katedros ir pratarė tokiu pat minkštu, skardžiu balsu, kokiu jis tik-ką buvo mane pasitikęs:

— "Vaikai! šiandien mano paskutinė lekcija. Iš Berlyno atėjo įsakymas, kad Elzaso ir Lotaringijos mokyklose butų mokama tiktai vokiškai... Rytoj jųs turėsite naują mokytoją. Šiandien gi paskutinė francuzų lekcija. Prašau jųsų būti atidžiai".

Tie žodžiai labai mane sujudino.

— O varvarai! Tai mat koks įsakymas iškabintas ties rotuše.

Paskutinė francuzų lekcija! O aš ką tiktai galėjau rašyti! Tai-gi nėkuomet jau nebeišmoksiu! Prisieis ant to ir užbaigti mokslas!... O kaip aš dabar gailiuosi praleistojo laiko, kada vietoj mokyties, aš lakstydavau paukščių gustų ieškodamas ar čiužinėdavau ant ledo. Mano knygose, kurios dar šįryt rodėsi man tokiomis nuobodžiomis ir sunkiomis, mano gramatika ir Šventoji Istorija paliko dabar man senais bendrais, su kuriais sunku bus persiskirti. O ponas Gamel! Atsiminęs, kad jis išvažiuos, kad aš daugiau jo nematysiu, aš užmiršdavau ir bausmes ir linijos skaudų šeršmą.

Vargšas! Dabar aš supratau, kodėl jis apsitaisė savo naujaisias rubais, ir kodėl mųsų kaimiečiai atėjo paklausyti mųsų lekcijos. Savo atsilankymu jie lyg norėjo išreikšti jam savo paguodą, gailėstį, kad retai lankė mokyklą, norėjo išreikšti jam savo padėką už keturių-dešimtų metų tarnavimą ir atiduoti pagarbą nutolusiai tėvynei.

Aš buvau apimtas mintimis, — tik staiga išgirdau savo vardą. Tai priėjo eilia atsakinėti. Kaip norėjosi man tuo met išpradžios lig galui be paklaidų išaiškinti visas puikiąsias veiksmažodžių taisykles; tečiaus iš pirmų žodžių aš suklydau ir nusiminęs, nedrįsdamas pakelti galvos, stovėjau, kaip šulas. Panas Gamel kalbėjo man:

— Šį kartą, Pranai, aš tavęs nebarsiu. Tu ir be to jau nubaustas... tuomi, kad nemoki. Tu manai: nieko! Rytoj išmoksiu! Dabar-gi matai, kas atsitiko... Taip, atidėlioti savo mokslą ant rytadienos atnešė nelaimę mųsų Elzasui. Dabar vokiečiai turi tiesą sakyti mums: "kaip jųs vadinate save francuzais, kad nemokate nei skaityti, nei rašyti savo kalba. Bet ne tu vienas, vargše, tame kaltas. Ne, kiekvienas mųsų turi sau kąnors užmesti".

Jųsų tėvams nelabai rupėjo jųsų apšvietimas. Jie siuntė jus ar fabrikuos ar žemės arti, kad tik galėtų gauti nuliekamąjį skatiką. O aš pats ar negaliu sau ko užmesti? Argi lekcijų vietoj kai-kada jums neliepdavau laistyti mano sodnelio? O kai aš vaikščiodavau žuklauti, ar drovėdavau paleisti jus anksčiau nuo lekcijų?

Peršokdamas nuo vieno dalyko ant kito p. Gamel pradėjo kalbėti apie francuzų kalbą. Jis kalbėjo, kad tai puikiausioji, aiškiausioji visame pasaulyje kalba: jos nereikia užmiršti, ir jaigu kuri tauta paklius vergijon, tai gimtoji kalba visuomet pasilieka geriausiu įrankiu išeiti iš nelaimingojo padėjimo. Paskui jis atvėrė gramatiką ir išaiškino mums lekciją.

Aš stebėjausi, kaip lengvai aš supratau viską. Man rodėsi, kad aš nėkuomet dar nebuvau taip atidžiai klausęs jo lekcijos; bet ir jis, rodos, nėkuomet dar neaiškino su tokiu kantrumu, kaip šiandien: lyg norėjo, skirdamasis su mumis, perduoti mums visas savo žinias ir vienu kartu įdėti į mųsų galvas.

Po lekcijos ėmėme rašyti. Šį kartą ponas Gamel parašė mums naujus rašymo uždavinius; jie sudėti buvo iš žodžių: Francuzija, Elzas, Francuzija, Elzas.

Męs prikabinom juos prie žemlapių, ir jie plevėsavo lyg mažos veliavos. Reikėjo matyti, su kokia atidžia męs rašėme juos, ir kokia tyla viešpatavo klesoj! Buvo girdėti tiktai, kaip ant poperiaus

Pabaiga ant 5-to puslapio.

"Katalikas"

Išeina kas Ketvergas.
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje, Kanade ir Meksike metams.....$2.00
pusei metų.....$1.00
Europoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose metams.....$3.00
pusei metų.....$1.50

Dovanos. Kas užmoka prenumeratą už čielus metus, gauna dovanų mųsų spaudos knygų vertės 50 centų, o ant naujųjų metų puikų sieninį lietuvišką kalendorių. Dovanas siunčiame savo lėšomis.

Adreso permaina. Kas persikelia kiton vieton, tegul mums praneša savo adresą, paduodant sykiu seną ir naują adresą. Adreso permaina nieko nekaštuoja. Kas negauna reguliariškai laikraščio, taipgi tegul mums duoda žinią, o męs pasistengsime visokią klaidą pataisyti, nes męs norime savo skaitytojus užganėdinti.

Kaip siųsti pinigus. Geriausią pinigus už laikraštį ir už kitokius daiktus siųsti krasos "Money Order'iais", arba registruotame laiške, visuomet sekančiu antrašu: John M. Tananevicze, 3244 So. Morgan Str., Chicago, Ill. Mažesnes pinigų sumas galima siųsti krasos ženkleliais, tik nereikia ženklelių prie laiško priklijuoti. Išpirkus "Money Orderį", galima be jokio pavojaus siųsti paprastame laiške. Kas siunčia smulkius sidabrinius pinigus, tegul juos apvynioja popera, nes neapvynioti gali perplėšti kopertą ir išpulti. Daugumas siunčia pinigus paprastame laiške, bet toksai siuntimas yra pavojingas, nes laiškas eidamas per rankas kartais gali pražuti arba užsimesti. Taigi siunčiant grynus pinigus visada reikia laišką registruoti. Registravimas kaštuoja tiktai 10 centų, bet užtat siunčiamieji pinigai negali pražuti.

Korespondencijos. Nuoširdžiai meldžiama mųsų skaitytojų pranešinėti mums visokius atsitikimus iš lietuvių gyvenimo, o męs viską laikraštyj sunaudosime. Žinoma, tiktai reikia žinias rašyti teisingas, nerašyti jokių ypatiškų užpuldinėjimų, nes visokie ypatiški raštai visuomenės neapeina ir pagimdo nebreikalingus vaidus. Redakcija gali korespondencijas trumpinti pagal savo norą.

Skaitytojų balsai. Kiekvienas skaitytojas turi pilną teisę per "Kataliką" visuomenės reikaluose atsiliepti, tik atsiliepimai (straipsniai) kad nebutų privatiniai arba partijiniai. Taigi skaitytojai gali visokias žinias pataisyti, jaigu butų kas iškur klaidingo pranešta. Priegtam "Kataliko" redakcija už korespondencijas ir apgarsinimus neatsako.

Mųsų taisyklės. "Katalikas" netarnauja jokiai partijai, bet dirba tiktai visuomenės labui — yra laikraščiu lietuvių apšvietos ir visokios jų gerovės. Mųsų ženklas: Vox Dei—vox populi.

Apgarsinimai. Smulkieji apgarsinimai, kaip tai paieškojimai, pardavimai bent kokių daiktų arba pirkimai, "Katalike" garsinami už vieną sykį 50 c., už du — 75 c. ir už tris — $1.00. Už daugesniai sykių reikia susižinoti su Redakcija.

Knygų katalogus ir "Kataliką" ant pažiuros, pareikalavus siunčiame veltui.

Visus laiškus ir pinigus meldžiama siųsti šituo adresu:
JOHN M. TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Sausis 1909 m.

21 k. Agnieškos P. Marij.
22 p. Vincent. ir Anast. k.
23 s. Vinč. Švenč. P. Mar.
24 N. Timotėjaus vysk. k.
25 p. Povilo ap. atsivert.
26 u. Polikarpo vysk. k.
27 s. Jono auks.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

"Vien. Liet." iš Lietuvos randame K. Stikliaus paaiškinimą, butent "Kaip iš Amerikos laikraščiai į Lietuvą ateina". Jisai rašo, kad daugumas Amerikos laikraščių numerių, siunčiamų jam į Lietuvą (į Vilnių), visai negaunama, arba gaunama pirmiau paskesnius kelius numerius, o tik paskui, po kelių savaičių senesnių numerių visą pluoštą. Jisai teiravęsis pas Varšavos ir Peterburgo cenzuras per laiškus, bet jam atsakyta, kad tam tikslui paduotų prašymą su gerbinėmis markėmis. Nėra abejonės, kad Amerikos lietuviški laikraščiai krasose užlaikomi arba šiaip kur užkemšami, bile tik prieš minias paslėpti šviesą — mokslą.

* * *

Ten pat to paties p. K. Stikliaus pranešama, jog jisai parengęs naują originališką knygelę "Gavėnia", kur surinkta jo daugybė "nespauzdintų" dar niekur raštų. Ieškoma tai knygelei leidėjo. Ar tik toji "Gavėnia" nebus panaši "Kirpikams", kuriaja biaurisi visi lietuviai.

* * *

"Žvaigždė" Susivien. L. R. K. A. reikalus jau metus šalin. Susivienijimo gerovei, o labiaus kun Miluko naudai, jau kelintas numeris nieko nerašoma. Kaip tik gerb. kunigai išleido antimilukišką atsiliepimą, "Žvaigždei" kaip su ranka kas atėmė kalbą. Apie Susiv. reikalus tenai nieko nerašoma, nors — kaip mums pranešta — sąnariai tankiai šį bei tą organizacijos labui parašo. Bijoma spaudinti, kad neatidengus sau naujų žabangų.

* * *

Susiv. sąnariai moka už organą, bet organu negali naudoties. Organas priklauso kun. Milukui ir jį nuolatos prieš užpuolimus gina. Susiv. sąnariai tą dalyką turėtų atminti siunčiant ateinančian seiman delegatus, t.y. organo "editorių" nuo užimamos vietos atstatyti.

* * *

"Tėvynėje" baramas F. Bagočius už šmeižimą nekurių Susiv. L. A. viršininkų ir rašinėjimą draugams agitatyviškų laiškų labai biauraus turinio. Dabar ant to bėdino F. Bagočiaus šunes kariama, norima jis suspenduoti iki seimui, arba visai iš Susivien. sąnarių išmesti. Prilipo ožys liepto galą...

* * *

Bet tenai pat (No. 2) skaitome p. Bagočiaus "genealogiją", kurią pats "The Pittsburg Press" reporteriui papasakojęs, kas buvo pradžioje 1908 metų tame dienraštyj ir atspaudinta. Pasigirimas tikrai milžiniškas. Jisai gimęs 1887 metais ir jo motina buvus moumedonė—turkė. Pfe, taip save aukštinti ir buti lietuvišku žandaru.

* * *

"Viltis" praneša iš Marijampolės, kad Gruodžio 16 d. iš Kalvarijos kalėjimo paleidę "Šviesos" draugijos centro komiteto pirmininkę J. Griniuvienę ir sekretorių K. Grinių. Jiems įsakyta per 7 dienas visai išsikraustyti iš Lenkijos (supr. Suvalkų gubernijos). Kiti "Šviesos" sąnariai da tebekali.

50.000 vagių New Yorke.

Daugiau 50.000 vagių, plėšikų, valkatų ir visokios rųšies prasikaltėlių šiame laike New Yorko mieste atsiranda. Taip viešai apreiškė policijos inspektorius. Niekad tiek daug prasikaltėlių minėtame mieste nebuta ir daleidžiama, kad tie metai labiausia atsižymėję su piktadarybėmis ir vagystėmis.

50.000 prasižengėlių, negerų žmonių! Juk tai baisi armija, kuri lyginasi beveik Junktinių Amerikos Valstybių reguliariškajai armijai. Idant New Yorko visi vagiai susivienytų ir įsikurtų kur nors sau sėdybą, tai užgimtų didelis miestas, truputį mažesnis už Serbijos sostinę Bielgradą. Kad toji vagių ir vagilių armija butų pristatyta prie kokio bent darbo, tai per metus išdirbtų įvairių prekių ir produktų ant 30.000.000 dol.

Imant abelnai visus New Yorko gyventojus, kurių yra nemažiau 5 milijonų žmonių, tai ant kiekvieno 100 gyventojų išpuola vienas vagis, arba ant kožno 100 asmenų vienas asmuo užsilaiko iš likusių darbo lėšomis, vagiant jiems turtus ir visokį lobį.

10.000 policijantų ir detektyvų, kurie savo gabumu pasaulyj pagarsėję, daboja viešos tvarkos, bet veltui—vagystės netik nesimažina, bet su kožna diena baisiausiu budu platinasi. Tasai dalykas labai visuomenę užėmė. Policijos komisorius Bingham kaltina policijos valdininkus apsileidimu ir ant jų galvų paskyrė specijališkus šnipus, kurie daboja, ar policijantai visur savo priderystes pildo. Jisai taippat apreiškė, kad didis skaitlius prasikaltėlių atkeliauja iš Europos. Kiti tečiaus tvirtina, kad policijos apsileidimui esąs kaltas pats komisorius Bingham, kuris nemokąs pildyti savo priderysčių ir neatsakąs tai valdvietei.

Nekalbėsime jau, kas tenai kaltas, ar pats viršininkas ar policijantai, bet perkratysime tą klausimą, iš kur tiek daug vagių atsirado ir dėlko tie žmonės vagia. Juk sunku daleisti, kad visuomenė butų tiek daug sudemoralizuota, idant kožnas šimtinis asmuo jau butų lankus prie vagysčių. Nėra abejonės, kad tulas vagių skaitlius atsiranda iš sudemoralizuotų asmenų, kurie vagystėje mato uždarbiui lengvą budą ir netinka jokiam sistematiškam ir naudingam darbui. Taippat nėra abejonės, kad dangumas vagių susideda iš žmonių, kurie už to darbo nusitvėrė tik kritiškame laike, gelbstint nuo bado save ir savo šeimynas. Naturališkas daiktas, kad viena pasisekusi vagystė paskui save patraukia visas eiles kitų, taip lygiai kaip ir žmogus sugautas pirmoje vagystėje ir visam pasauliui apšauktas kaipo vagis, savo aprinkto amato jau nepameta, bet brenda gilyn. Jam visviena, nes vistiek jis vagis bus, kad ir nevogs. Tokiu budu iš išnetyčio vagis pasidaro užsiimančiu vagim.

Jaigu šiandie tik viename New Yorke turime 50.000 vagių, tai tam nekalti nei policijantai, nei Europos ateiviai. Jų negalės panaikinti ir mus nuo jų apsaugoti nei kalėjimai, nei teismų pabaudos. Žmonės nevogs, jaigu galės dorai sau duoną pelnyti, jaigu iš rankų darbo galės pats save ir savo šeimyną užlaikyti. Ar žmogus nepasirengęs papildyti biauriausią piktadarybę, kuomet vaikai namie verkia ir valgyti prašo, o čia negalima darbas gauti, niekas neskolina, niekas nepalaukia ir niekas negelbsti. Ar tokiame kritiškame padėjime neužgema galvoje mintis: jei man neduoda, tai reikia pačiam imti. Ir eina vogti. Sykį tiktai kepalėlį duonos vaikučiams, antrasyk jau ir žmonos nepamiršta, pagalios pripranta ir tas amatas jam pasidaro mėglus – palieka visados vagimi.

Tai-gi nieko stebėtino, kad laike paskutinio krizio, kuomet per kelius mėnesius šimtai tukstančių darbininkų neturėjo darbo, atsirado daug vagių ir piktadarių. Kadangi jų skaitlius per krizį pasididino, tai jų skaitlius vėl sumažės pražydėjus visur gerbuviui, nes ne visiems malonus vagystės amatas.

Senovės laikuose šalčiai.

Nekurie mokslininkai sutinka su tuo, kad žemė neinanti šaltyn, bet karštyn, nors tas išrodytų labai klaidingai. Mokslininkų tuos galvojimus patvirtina pereitų metašimčių dideli šalčiai, kurius čionai trumpai paminime. Taigi:

401 metais Juodoji jura per dvidešimt dienų buvo apklota ledu. Tai buta šalčio!

462 metais upė Dunajus taip užšalo, kad ledu galėjo pereiti karumenės pulkai.

Konstantinopolyj buvo labai šalta nuo Spalių ligi Vasario 763 metais.

Juodoji jura ir Dardanelio siauruma vėl užšalo 768 metais.

Dunajus, Elba ir Sekvana taip buvo drutai užšalusios, kad ledu važinėta su sunkiais vežimais. Tas atsitiko 822 m.

860 metais Adrijatikos jura buvo užšalus.

874 metais Europoje buvo dideli sniego pusniai, nuo Lapkričio ligi Kovo.

891 ir 893 metais šalčiais sunaikinta visos vinyčios. 1033 metais Anglijoj vasarą šaltis sunaikino visus vaisius ant medžių.

1133 metais Italijoj upė Po užšalo. Buteliai su vynu kelnorėse sutruko ir medžių daug žuvo nuo šalčio.

1234 metais su sunkiais vežimais galėjo važiuoti per Adrijatikos juras į Veneciją.

1236 m. Dunajus vėl dručiai buvo užšalęs.

1292 m. upė Ren užšalo ir ledu važinėta. Keleiviai pėsti taipgi galėjo keliauti iš Norvegijos į Jutlandiją.

1434 m. Europoje snigta be pertrukio per 40 dienų ir naktų.

1468 m. Flandrijoj sušalo vynas ir kareiviai, kuriems vynas duota, turėta jis su kirviais kapoti kaip paprastas ledas.

1565 m. Scheidt užšalo taip dručiai, kad su sunkiais vežimais važinėta.

1621 ir 1622 metais Europoje visos upės užšalo ir Venecijos laivynas palei to paties vardo miestą leduose stovėjo.

Sunki Europai buvo žiema 1658 metais. Karolius X iš Švecijos su visa savo armija, t.y. su pėstininkais, raiteliais, ir artilerija perėjo mažojo Belto ledu nuo Funeu į Jutlandijos pussalį. Ledas ant Italijos upių buvo toksai drutas, kad be pavojaus važinėta.

Anglijos Tamira 1664 metais buvo apklota ledu storio 61 colį, o 1684 m. ten pat ledu vėl važinėta.

1691 ir 1693 m. Austrijoj žiema buvo tokia aštri, kad vilkai apspito Vienos gatves ir užpuldinėdavo ant žmonių ir gyvulių.

1709 m. žiema buvo nepaprastai šalta. Visi ežerai ir upės Europoje užšalo ir juros pakraščius per kelias mylias ledas apklojo. Anglijoje žemė įšalo 9 pėdas gilio. Laukuose paukščiai ir gyvuliai šalo, o žmonės butuose nuo šalčio tukstančiais krito. Pietinėj Prancijoj iššalo vinyčios ir alyvų medžiai. Adrijatikos jura buvo užšalus ir net Vidužemine palei Genua.

1716 metais ant Tamiza upės ledo Anglijoj padaryta paroda, o keliauninkai ledu iš Kopenhagos pereidavo į Šveciją.

1737 m. Naujojoj Anglijoj įšalo žemė gilio keturias pėdas. Tas atsitiko Sausio mėn.

Žiema 1740 metais mažai ką buvo silpnesnė už 1709 metus. Ispanijoj ir Portugalijoj iškrito sniego 9 pėdos. Znider ežeras taip dručiai užšalo, kad ledu tukstančiai žmonių perėjo. Ir Anglijoj ežerai buvo užšalę. Tą žiemą Peterburge iš ledo pastatyta dideli rumai. Tai buvo pirmutinieji rumai ant žemės iš ledo. Rumams pleną buvo išdirbę inžinierai augustiniame stiliuje.

1744 m. Portugalijoj ant lygumų iškrista sniego 23 pėdos storio ir Naujojoj Anglijoj buta šaltos vasaros.

Apie moteris.

Rusijos carienė Aleksandra turi du pamėgimu: renka ji įvairias karikaturas ir gobelinas. Kuomet ji tiktai aplanko Paryžių, visuomet aplanko mažas sankrovėles su senais spaudiniais, ir tenai senas karikaturas perkasi.

Viena neregė moteriškė New Yorke išradus prietaisą šluotos užlaikymui. Yra tai račiukas, kuris prisidrutina prie sienos ir ant jo pakabinama šluota. Tokiu budu šluota vieton stovėti kur kertėje — kabo ant sienos. Tuo budu šluota ilgiau užlaikoma.

1840 metais Anglijos karalienė Viktorija ant Kalėdų gavus dovanų papugą. Ji lėšavusi 500 dol. ir buvusi tarp visų kitų papugų tikruoju genijum. Ji mokėjus 800 žodžių ir giedojus įvairias baladas.

Rusijos liaudis vis da tiki visokiems burtams, įvairiems stebuklams ir kitokiems nebutniekiams. Už užgimusį dabartinį sosto įpėdinį Aleksieją dėkojama "šventam" Serafinui, kuris nesenai Peterburgo sinode buvo kanonizuotas. Mat tojo šventojo specijališkumu — užsistoti už bevaisingas moteris.

Kinijos moters laike karo turi privilegiją tarnauti armijoje. 1850 metais moters podraug su vyrais kovojo maištuose. 1853 m. Kinijoj armijoje tarnavo daugiau pusės milijono moterų. Jas tuokart padalyta ant brigadų, kožnoj po 13.000 moterų; oficierai buvo taipgi moters.

"Liberų" kalba.

Nelabai kas žino, jog Lietuvoje, ypač Panevėžio link, yra slapta kalba, vadinama "liberų" kalba. Vartoja tą kalbą paprastai vagis ir elgėtos, bet yra ir dorų žmonių ir pasiturinčiųjų, kurie tą kalbą moka. Kalba ta yra turbut panašiai sutverta, kaip dabartinios Esperanto arba Volapuck, bet daug už tas senesnė. Tos kalbos vardas gal ir yra paimtas iš lotinų kalbos žodžio "liber" — laisvas. Yra tai ištikrųjų laisva kalba. Kuomet-gi ji atsirado, kas ją sutvėrė, kiek ji yra išsiplatinusi, kiek žmonių ją vartoja, vis tai labai idomųs dalykai, bet tuotarpu nežinomi. Visai ji nėra panaši nei į vieną iš vietinių kalbų, nei į lietuvių, nei į lenkų, nei į žydų, nei į čigonų. Žodžiu, šaknis visai svetimos, tik lietuviai "liberų" kalba šnekėdami savo kalbos galunes pridūria, lenkai vėl ją savotiškai verčia.

Privesime dar čia keletą liberų kalbos žodžių: duona — sumera; pinigai — chobni; kepurė — katrocha; alus — lončak; arklys — voleta; degtinė — artycha; rublis — chrust; kapeika — kiernaka; 15 kapeikų — rusanka; išgert — wykežyć; važiuoti — jerčyc; vogt — klimac; vežimas kotovidlo; parduoti — pžepolac; mergaitė — karavona; kalėjimas — poruta.

Torturos Rusijos vienuolyne.

Kunerniuvkoj viename moterų vienuolyne atrasta kambaryj prie sienos prikaltą su retėžiu jauną merginą, Natalija Nekulič. Susekta, kad ji buvo tenai prikalta jau ketvirtas mėnuo prašant jos tetai Praskoviai Nekulič. Ją pridrutinta prie sienos su iškilmybe, dalyvaujant visoms vienuolyno miniškoms. — Nelaimingąją taip torturuota, plakta, kad ji net gavus proto sumaišymą. Vienuolių perdėtinė tuojaus areštuota ir atsakomybėn patraukta teta.

Tikras dalykų stovis.

"Kataliko" No. 1 1909 metų koksai ten korespondentas prisidengęs slapyvardžiu "Parapijono" begėdiškai apmelavo mane, biauriai iškreipdamas mano nedėldienio po Kalėdų pamokslą ir pridėtajį, pamokslą baigiant, mano giminystės paaiškinimą. No. 2 to paties laikraščio tas pats "Parapijonas" neva tai atšaukia savo apsirikimą, bet ir tame jo atšaukime papildyta taip-jau baisi melagystė: dviguba melagystė, t.y. atkartota pirmoji ir prikergta nauja, nes pasakytą, kad aš suklydęs ir paskui kitame pamoksle klaidą atšaukęs.

1. Korespondentas rašo, buk aš sakęs nedėldienyje po Kalėdų ilgoką pamokslą apie Šv. Stepono gyvenimą, bet staiga peršokęs ant savo ypatiškų reikalų pasakojimo. — Aš sakau, jog korespondentas klysta tame, nes pamokslo tematas buvo 8-tas Dievo prisakymas, t.y. apie apkalbas, Rašto Švento ir Tėvų Šventųjų žodžiais patvirtintas, o iš priežasties pripuolančių tame laike švenčių Švento Stepono ir Šv. Jono, įžangoje trumpai paaiškinta tų dviejų Šventųjų (netikt Šv. Stepono, bet ir Šv. Jono) gyvenimai ir jų tikėjimo tvirtybė. Ir tiktai pamokslo pabaigoje buvo pridurtas reikalingas paaiškinimas dėl prašalinimo neteisingų ir klaidingų paskalų, paleistų per blogus žmones su mieriu apšmeižimo kunigo, sumažinimo jo įtekmės tarp žmonių ir tuomi atšaldymo žmonyse tikėjimo. Tai-gi, kaip matoma, priežastis buvo svarbesnė už ypatišką — priežastis susirišusi su tikėjimu: Bažnyčios ir tikėjimo labas to reikalavo.

2. Korespondentas rašo, kad aš atkandęs dantį ant savo parapijos moterėlių ir pavadinęs jas negražiu žodžiu (kurio čionai nenoriu nei minėti) ir prakeikęs. Ant to turiu pasakyti, jog mano pamoksluose visados vartojama kalba gryna, aiški, rimta ir neužgaunanti žmonių jausmų; užtat ir tos dienos pamoksle nebuvo ištarta nei vieno negražaus žodžio, nei vieno tokio žodelio, kaip rašo "Parapijonas", ką gali paliudyti visi tos dienos klausytojai, buvusieji bažnyčioje, isėmus gal tikt tokį, kurs prieštarautų savo paties girdėjimo pajautimui ir savo sąžinės balsui, kaip kad "Parapijonas" daro.

3. Korespondentas rašo, buk aš pasakęs, kad su manimi gyvenanti mano brolio duktė.

Taigi ir tame, kaip ir visame straipsnyje, begėdiška melagystė. Aš aiškindamas savo giminystės laipsnį, aiškiai pasakiau, jog pas mane gyvena mano tėvelio sesers duktė ir tą patį dalyką per Naujus Metus, pamokslą užbaigęs, atkartojau, bet jokios klaidos neatšaukiau ir nereikalavau atšaukti jos nepapildęs. Niekados nesakiau ir negalėjau sakyti, kad ji yra mano brolio duktė, nes nei vienas mano brolis nevedęs. Nežinau, ar bent vienas žmogus atsirastų, kurs galėtų paklysti savo artimiausios giminės laipsnius pasakodamas. Žingeidu, ar tas pats korespondentas apsiriktų savo artimos giminės klausime?!

Todėl kiekvienas supranta, jog ir aš niekados negalėjau apsirikti savo artimiausios giminės klausime. Mano tame dalyke nebuvo ir negalėjo buti jokio apsirikimo; negalėjo buti ir nebuvo jokios dvejopos kalbos, bet visada buvo, yra ir bus kalba vienoda, aiški ir nedaleidžianti jokios abejonės.

Ar tai ne juokai butų, kad žmogus nežinotum savo tėvelio sesers (Monikos Skrypko) duktės. Sunku suprasti, kaip toks "Parapijonas" galėjo tokius niekus parašyti?!

Nesuprantama, kaip jam galėjo ateiti galvon tokios mintįs?!

Nesuprantama, kaip jis galėjo ir kaip d r į s o taip viešai tokį baisų melagysčių ryšį į pasaulį paskleisti?!

Šurpuliai ima pamislijus ant to!

Gal toks korespondentas atrastų keletą kitų jam panašių, išsivilkusių iš tiesos ir sąžinės rubo, bet aš galiu pastatyti 400 arba 500 žmonių su kunigu assistentu priešakyje dėl tos tiesos patvirtinimo.

Tai-gi, matoma, ar to "Parapijono" visai nebuta bažnyčioje, nes panašiems parapijonams paprastai bažnyčia nerupi, nei jie jos reikalingumą jaučia, nei jos mylistomis naudojasi.

Ar jo esama didelio silpnagalvio, negalinčio atminti ir atskirti net svarbiausių pamokslo dalių.

Ar jo buta girto, nes matomai, jo galvoje turėjo buti didžiausis mišinys.

Arba, ant galo, to žmogaus esama blogos valios, kuriam rupi šmeižimas artimo, išvertimas tiesos, ir tokiam žmogui, nežinia, ar gelbės visi išvedžiojimai ir tiesos išrodymai, o gal tik vienatinė dėl jo gydykla—svietiškas teismas.

Šiuomi norima parodyti visuomenei tikras dalykų stovis, o nuo to korespondento laukiama teisingo atšaukimo.

Kun. Alex. Skrypko,
klebonas Švento Kryžiaus parapijos.

Šiuomi paaiškinimu užbaigiame visus per "K-ką" vaidus kun. Skrypkos su Parapijonu ir jų atsiųstų raštų daugiau netalpisime. Red.

S. L. R. K. A. Reikaluose.

Kas toliau bus?

Po atsiliepimui 23 kunigų į S. L. R. K. A. sąnarius, mažai kas pritarančiai atsiliepė. Kodėl kitos kuopos ikišioliai visiškai tyli? Kas toliau bus, jei vientik tylėsim, o priešininkai apsišarvos gerai ir tuomet mųsų visas triusas nueis ant niekų ir Sus. pasiliks kun. Miluko spąstuose. Ar žinot ką, nekaltinkit vėliaus kunigų, kad jums negelbėjo. — Pirmiausiai penki Pennsylvanijos kunigai, neatsižiurėdami ant nieko, ar jiems kas pritars, išdrįso kun. Milukui mesti pirštinę į akis. Kun. Milukas visiškai nesitikėjo iš tųjų penkių kunigų tokio pasielgimo, sunku jau buvo manyti, kad atsirastų kasnors, ypač da iš tarpo kunigų, kuris drįstų jam teisybę pasakyti. Kun. Milukas buvo labai pasitikėjęs sau. Jis ne sykį kalbėdavo net tarpe kunigų, kad visi ir kunigai turi jam vynioties ant pirštų. Arba vėl jo čionai žodžiai: — "Kad aš ko bijočiau, tai turi buti ar labai turtingas, ar labai baisus". — Vėliaus pasirodė atsiliepimas 23 kunigų. Čion vėla kun. Miluko nesitikėta. Bet jau čion jam truputį, o gal ir labiaus kaip truputį, parupėjo. Mat su tais penkiais, kaip jis sako, "kunigėliais" butų jisai lengvai apsidirbęs. Nes vienas ir kitas nemokytas, trečias grinorius, kitam vėl ko nepritenka, tai-gi nėra ko čion bijoties. Na, o vėl pas vyskupus yra persistatęs kaipo katalikystės stulpas, doriausias, teisingiausias, geriausias visoj Samo šalyj kunigas, o kiti nupiešti, ypač jo priešininkai, didžiausiais ištvirkėliais, girtuokliais, ir t.t. Čionai dar jam pribuvo pagalbon ir kun. Kudirka, kun. Saurusaitis "kelinių apoliogetas" ir ištikimiausias kun. Miluko žandaras. Protingas žmogus perskaitęs kun. Saurusaičio straipsnius, apginančius, tariant bandančius apginti, "Žvaigždėj" kun. Miluką, turi sau persistatyti, kad tai rašyta kokio nors kraučiaus. Tokiam apginėjui tinka vardas "kelinių apoliogetas". Tegu už tai kun. Saurusaitis nepyksta, kaipo nepykstam męs ant jo, kad netikusiai gina kun. Miluką ir da prie to skundžia vyskupams kitus kunigus, norinčius teisingai pasidarbuoti ant labo mųsų Sus. ir šv. katalikų Bažnyčios. — Pasirodžius 23 kunigų atsiliepimui, kun. Milukas truputį pradėjo nerimuoti. Juk čion jau nei "kelinių apoliogetas" nepagelbės, nei "spindančioji plikė" neišvaduos. Dvidešimt trįs, tai ne penki. Čion ir jo numylėtas štabas nusiminė. Bet kun. Milukas vis da vilties nenustoja. Laksto po kuopas, kur jisai yra nežinomas, matyt, ieško sau bičiuolių. Beto jisai yra pasižadėjęs atkeršyti kunigams pasirašusiems. Girdi, tą grinorių turiu suėsti, nedovanosiu nei kitiems. Taigi velniškas kerštas!!! Drebėkit jųs, 23 "kunigėliai". Jųs dar nepažįstat Miluko! —

Tai-gi jųs, Susiv. sąnariai, matot kaip kun. Milukas darbuojasi. Parodytas yra jau kelias, taigi nemiegokit, rengkitės prie seimo. Jaigu tylėsite, kas tuomet bus? Susiv. pasiliks kun. Miluko žabanguose. Koliai turim laiko, reikalaukim kogreičiausiai prasišalinimo kun. Miluko netiktai nuo vadovystės, bet net ir iš Susiv. Beje, lai kun. Kudirka pagarsina kontraktą pagal kurį pardavė mus kun. Milukui. Žinom, kad kun. Kudirka su kun. Miluku padarė sutartį, kad "Žv." pasiliktų organu keturiems metams. Apie tai niekad nebuvo garsinta. — Taigi, kun. Kudirke, nenusiplauk pirmiau laiko rankų, bet reikalavimus žmonių išpildyk, o tuomet tik duosim tau ramumą. Kuopos į darbą!

Kandis.

40 kuopos nutarimai ir reikalavimai.

Shenandoah'rio 40 kuopa S.L.R.K.A. savo susirinkime, laikytame 10 Sausio šių metų, svarstydama Susivienijimo reikalus persitikrino, kad dabartiniai vaidai ir betvarkė mųsų Susivienijime kilo iš priežasties vienos ypatos: Susivienijimo dvasiško vadovo, kun. A. Miluko. Jam vadovaujant jau per kelis metus, Susivienijimas nustojo savo siekio. Vieton vesti lietuvius prie vienybės, kelti juos dvasiškai ir medžiagiškai, pačioj organizacijoj kilo vaidai, betvarkė ir žmonės, nustoję užsitikėjimo jos vaduose, pradeda nuog Susivienijimo šalinties ir jį pamesti.

Jis vadovaujant nemislino apie sąnarių gerovę. Jam vientik rupėjo ir rupi jo vieno ypatiška garbė, ypatiška nauda. Paėmęs valdžios vadeles į savo rankas, apsirinkęs prezidentą ir sekretorių, kurie pagal jo smuiką šoka, užmetęs Susivienijimui savo "Žvaigždę", kuri Susivienijimui kasmet kaštuoja ape $3.000 dolerių (daugiau 3.000 dol. Red.), garsina tik save, intrigas vedžioja ir tai vis už mųs pinigus.

O kokią iš to Susivienijimas turi naudą? O tokią, kad turi cenzorių, kuris visus sau nepatinkančius protestus, atsiliepimus, patarimus, kurie Susivienijimui ant naudos išeitų, sukemša į gurbą ir sąnariai savo locnam organe negali savo nuomonės išreikšti. Tokio reikalų stovio toliau negalima kęsti. Vienintėlis išsigelbėjimas iš dabartinio keisto padėjimo, prašalinti kun. A. Milunuog urėdo. Tai-gi pritardami atsiliepimui 23 lietuviškų kunigų, reikalaujam, kad kun. Milukas atsisakytų nuog urėdo dvasiško vadovo Susivienijime ir ant toliaus niekad nesiskverbtų į jokį urėdą Susivienijime.

Taipogi reikalaujame, kad kun. Kudirka pagarsintų kontrakto kopiją, kurį "Žvaigždės" bendrija padarė su Susivienijimu L.R.K.A. Visi žino, kad yra kontraktas padarytas su "Žvaigžde" ant 4 metų, bet sąnariai to kontrakto nematę ir neskaitę, nes jis niekad nebuvo garsintas. Kožno sąnario priderystė žinoti reikalus savo organizacijos ir dėlto męs reikalaujam, kad to kontrakto kopija tuojaus butų pagarsinta Susivienijimo organe.

Papeikiame kun. Kudirką už atsisakymą nuog prezidentystės. Prispirtas parodyti savo savistovumą ir vesti Susivienijimo reikalus ant naudos visų sąnarių, nusigando kaip tikras vergas ir pasibijojo savo "boso" ir, vieton jam eiti priešai, atsisakė. Budamas vyriausia galva Susivienijimo, daleido kun. Milukui gaspadoriauti pagal jo norą, daleido su pančiuoti Susivienijimą 4 metų kontraktu su "Žvaigžde" ir gerėjosi "blyneliais" ir dovanomis, kuriais kun. Milukas už Susivienijimo pinigus už tikrą ištikimą jam tarnavimą jį apdovanojo. Bet kada atėjo laikas išduoti rokundą, pataisyti padarytas klaidas, neturėjo gana vyriškumo, sąžiniškumo, tik pakratė nagus ir atsisakė nuog prezidentystės.

Atsišaukiam viešai į visas S.L.R.K.A. kuopas, kad ant savo susirinkimų apsvarstytų mųs organizacijos reikalus; kad ruoštusi į ateinantį seimą, kad tada visiems susivienijus ant visados numesti kun. Miluko ir jo "Žvaigždės" jungą.

Jos. Lauraitis, prez.
Adam Adomaitis, sekr.
Petr. Karavojus, pob.
Kaz. Radziavičia, kas.

Protestas 40 kuopos S.L.R.K.A.

Shenandoah'rio S.L.R.K.A. 40 kuopos sąnariai protestuoja priešai organą "Žvaigždę" ir priešai kunigą Miluką. Męs davėm apgarsinti mųs 40-tos kuopos mitingą ir tas mitingas turėjo buti bažnytinėj salėj, nes kaipo parapijonai Shenandoah'rio šv. Jurgio bažnyčios, ji mums pilnai priguli, todėl kad bažnyčia ir svetainė pastatyta už mųs kruvinu prakaitu uždirbtus centus. Šiandien nuo mųs taip vadinamo gero klebono sulaukėm, kad negalim nei mitingų laikyt, nei katalikiškų reikalų svarstyti, nei apie katalikiškąjį Susivienijimą apkalbėt. Ar tai ne juokai, ar tai ne judošystė? Męs Shenandoah'riečiai parapijonai išblaškyti į visas puses nuo mųs vadinamo klebono. Męs esam pilnai užsimokėję už bažnyčią ir šiandien negalim į salę įeiti. Mųs S.L.R.K.A. 40-ta kuopa davė apgarsinti į organą "Žvaigždę" mųsų mitingą. O kaip apgarsino "Žvaigždėj" No. 2? Ten apgarsino, kad nesiklausę klebono negali salėj gaspadoriaut. Męs nenorėjom gaspadoriauti, tik mitingą laikyt. Arba kaip atsakė klebonas po apgarsinimu? Girdi, Lauraitis negali gaspadoriauti. Ne, męs nenorim gaspadoriauti, klebone, taip kaip tu, užgriebęs mųs turtą gaspadoriauji. Męs 40-ta kuopa norėjom mitingą laikyti, nes ji priklauso prie katalikiško Susivienijimo, taip kaip ir tu priklausai. Matyt, kad tamstai klebonui nerupi katalikystė, o tik rupi užgriebti svetimas turtas, tik rupi tarp mųs kukalius sėt, tik rupi sumišimai darytį, tik rupi žmonių pastatytas bažnyčias prisisavinti ir žmones skriaust, nesutikimai kelt tarp žmonijos ir parapijos.

Pasižiurėk, klebone Miluke, į savo sąžinę. Ar tau neišmėtis sąžinė, kad darai gėdą savo broliams?

Tai kokie mųs klebono darbai. Ir kaip męs, Susivienijimo sąnariai, galim laikyt jį už dvasišką vadovą? Jam nerupi dvasiška vadovystė, jam nerupi Jezaus mokslas. Męs 40-tos kuopos sąnariai, klausiam klebono ir dvasiško vadovo, dėlei kokios priežasties šv. Ražančiaus Draugystės moteris išvarei iš salės ir nepriėmei užmokesties į Susivienijimą? Tik tu gerai pameni, kuomet da buvai Shenandoah'ryj už vikarą, kaip jos tau buvo paklusnios ir kaip jos tau davė visokias almužnas ant seimų ir ant mitingų, o šiandien jas tu atstumei ir iš salės išvarei, da net "State" policmonais pagazdindamas. Bet jos turbut jau pažino geradarį, kad esi draskančiu vilku katalikiškų dušių, razbaininku dušių.

Pasižiurėk į savo sąžinę. Kokį papiktinimą Shenandoah'ryj padarei, kokią peklą atvėrei, kaip paniekini parapijonus, vadindamas juos atskalunais, eretikais? Juk jie su kun. Abromaičiu tau davė pamačį, jie tave užlaikė kaipo kunigą. Šiandien už jų gerą tai kuomi užmoki parapijonams, draugams ir broliams. Juos išvadini bedieviais, atskalunais ir šiandien vyskupui skundi savo draugus, parduodi savo brolių kraują airiams. Dėlko tave šiandien nenori šv. Jurgio Bažnyčios parapijonai? Atmink savo darbus, kokius padarei da budamas Shenandoah'ryj už vikarą. Tuomet vadinai nekurius parapijonus bedieviais, atskalunais, socijalistais, o ypač tuos, kurie tavęs neklausė. Už tavo blogus darbus parapijonai ir nenori tavęs. Kad butum buvęs geras kun. ir tikras Jezaus tarnas, tai atvažiavęs į Shenandoah'rį ir pamatęs, kad tavęs niekas nenori, butum tai pranešęs vyskupui ir prašęs kitos vietos. Bet ne, atėjai ir nesutikimus darai. Ar tai kunigo pasielgimas, ar tai Jezaus tarnas pasirodei? Pasirodei ne Jezaus tarnu, bet pasirodei dušių avinyčioj draskančiu vilku.

Šiandie Milukas susideda su tais parapijonais, kurie nei cento neaukojo ant bažnyčios ir su jais užgrobė parapijonų turtą. Dabartiniai Miluko parapijonai naudojasi iš gatavo. Džiaugiasi ir jo davatkėlės, kad jų vyrams nereikia nei cento mokėti. Jis dabar jas vežasi pas vyskupą ir ten prisiekia falšyvai. Vyskupas buvo prižadėjęs mums kunigą Kaminską. Išgirdęs apie tai kun. Milukas, susišaukė visas davatkas, net iš Mahanoy'aus parsikvietė 4 ir su aštuoniomis, 8 Sausio nuvažiavo pas vyskupą, primelavo ir vėl pasiliko. Tat matot, koks yra kun. Milukas, kokie mųs klebono pasielgimai.

Todėl 40-ta kuopa kviečia atkreipt atidžią į mųs dvasišką vadovą Miluką, tik per jį mųs Susivienijimas puola žemyn. Mųs kuopos pusė sąnarių negauna organo. Nekurie iš jų perpykę pameta mųs Susivienijimą, o prisirašo prie tautiško Susivienijimo. Kunigas Milukas priima ligotus, kurčius, by tik jo parapijonas.

40-ta kuopa nori atkreipt atidžią ir kitų kuopų ant to, kaip mųsų centrališkas sekretorius elgiasi. Jis neprižiuri Susivienijimo reikalų, nes kurie užsimokėję yra suspenduoti, o kurie isbraukti, tiems siunčia organą.

Taigi 40-ta kuopa reikalauja kad kitų kuopų viršininkai nelauktų seimo, o tuoj kogreičiausiai susivažiavę sutvarkytų Susivienijimo reikalus ir prašalintų kun. Miluką iš Susivienijimo, kaipo iškadadarį, nes kun. Milukas neatsisako nuo dvasiškos vadovystės. Taippat reikalaujam, kad centrališkas sekretorius daugiau nerašinėtų korespondenciųį "Žvaigždę", bet atsakančiai prižiurėtų knygas, nes jaigu ant ateinančio seimo bus klaidų ir praleidimų, tai už tą turės atsakyti. Taippat reikalaujam, kad but apgarsintas kontraktas su "Žvaigžde".

Juozapas Lauraitis, prez.
A. Adomaitis, sekr.
P. Karavojus, pob.

Moterų Ražančiaus Dr-tės Protestas.

Ant beitaininio kuopos moterų Ražančiaus d-stės mitingo, 3 d. Sausio š. m. kun. A. Milukas išmetė iš Susivienijimo ir išvijo iš pobažnytinės salės apie 30 moterų.

Gal netikėsit, bet tas taip yra.

Atėjus ant sąsirinkimo kun. Milukui (neturėdamas jokios tiesos dalyvauti susirinkime), jis pradėjo nekurias moteris plusti, barti ir tarp kitokių žodžių išvadino jas bedievėmis. Atsiliepus vienai, kad jos dievotesnės už jį, jis pradėjo rėkt: "kaip tu gali man priešinties! Tuoj konštebelius pašauksiu! Laukan!"

Moterėlės nusigandę, nežinodamos savo tiesų, išpleškėjo laukan, kaip greit kojos nešė.

Gerai, kad viršininkai 40 kuopos Shenandoah mums prielankųs, tai priėmė į savo kuopą. Lig šiol prie 40 kuopos prisirašė 26 išvarytos moters, o nežinia kiek visai pames Susivienijimą.

Pranešdamos visoms S.L.R.K.A. kuopoms šitokį mųs to "garbingo dvasiško vadovo" pasielgimą, reikalaujam, kad jis butų iš mųs Susivienijimo kogreičiausia išmestas, nes ardydamas Susivienijimą, išvarydamas niekuom neprasižengusias sąnares nuo susirinkimo, kur jis pagal tiesas jokio balso neturi, tiesiok išmesdamas jas iš Susivienijimo (nes taip butų, jaigu kita kuopa jų nebutų priėmus) jis sulaužė mųs konstituciją ir dėlto, kaip ir kožnas sąnarys, jis, kad pakirsti jam kelią tolesniam ardymui mųs organizacijos, turi buti išmestas.

Prašom visų kitų kuopų, kad pritartų mųs atsiliepimui ir priverstų Centro vyriausybę išpildyti teisingus mųsų reikalavimus.

Ona Šilkavičienė.
Magdė Navickienė.
Morta Vailonienė.
Morta Stanavičienė.
Juze Levulienė
Antosė Petrauskienė.

2 kuopos nutarimai ir reikalavimai.

Męs 2 kuopos, Forest City, Pa., sąnariai nutarėm padaryt šiuos paaiškinimus:

1. Pristojame visame ant atsiliepimo 23 lietuvių kunigų ir meldžiame kitų kuopų, kad garsintusi su reikalavimais kas buvo minėta atsiliepime, ty. kad kun. Milukas kogreičiausiai atsisakytų nuo dvasiškojo vadovo ir daugiau niekados nesiskverbtų į Susivienijimo vadovus. Butų gera ir pagirtina, kad kun. Milukas visiškai prasišalintų iš Susivienijimo.

2. Kun. Kudirka turi, jaigu jam da šiek tiek rupi Sus. labas, pagarsinti kontraktą "Žvaigždėje". "Žvaigždėje" kun. Kudirka teisinasi, kad Seimas padaręs kontraktą. Męs visi gerai žinome, kas vadovavo Worcesteryj ant seimo, kad kun. Milukas su kun. Kudirka kaip norėjo, taip ir padarė — priešingai pusei neduota visai kalbėti, kas nepatiko kun. Milukui, tam balsas buvo atimtas — taigi lai kun. Kudirka nesako, kad Worcesteryj ant seimo nutarta padaryt kontraktą — nutarta taip, bet tiktai kun. Miluko su Kudirkos pagalba. Rodos kun. Kudirka turėtų prisidėti prie mųsų dvasiškių atsiliepimo — bet, mat, vilkas vis į girią žiūri. Vis jo širdelė leidžiasi, kuomet atsimena savo geradarį, katras jam davinėjo riebias dovanas. Nežiuri jis teisybės. Jaigu atsisakė nuo prezidentystės — tai reikėjo pirmiaus padaryti tvarką — o nenusimazgot taip greit rankų. Dabar "Žvaigždėj" ragina eit pas p. Nausiedą; taip visame stengiasi nuo savęs nustumti kaltę. Bet, kunigėli, męs nepaleisim taip lengvai. Neduosim ramumo, kolei neišpildysi mųsų teisingus reikalavimus.

3. Papeikiame kun. Miluką už talpinimą apsiginime savęs šmeižiančias ant nekaltų asmenų zalbutynes. Paveizdan, tokias nesuomones Valukonio. Jaigu "Žvaigždė" nustojo tarnauti Susiv. ir tik pasiliko kun. Miluko ginklas prieš jam nepatinkančias ypatas, patariame męs kuopoms, kad draug su mumis sutiktų atsikratyt "Žvaigždės" ant visados, o sutverti sau kitą organą. Cion paliekam mųsų dvasiškiems vadovams parodyt mums tikrą kelią — kokiu budu męs galėtume įgyti sau organą.

4. Mųsų kuopa nuo šios dienos nepripažįsta jau daugiaus kun. Miluko sau už dvasiškąjį vadovą. Lauksime Clevelando seimo, kur apsirinksim sau tikrą, gerą vadovą, kuris ves mus vienybėn. "Žvaigždė" stebiasi, kad viskas dabar pairo — kad net perkupčiai mažiau, girdi, knygų pardavinėja. Mat žmonės pasipiktinę žinia sulyg "Žvaigždės" iš kun. Miluko priešininkų. — Ir kur-gi čia nepasipiktys, matydami kun. Miluką kariaujant prieš visus savo brolius. Jam nerupi Sus. labas. Jam apeina tiktai "biznis".

5. Galutinai klausiame, kas kun. Milukui ir kun. Kudirkai įteikė galę sauvališkai pasiimt lėšas kelionės, kiek jie norėjo iš tautiškųjų centų? Nekalbam čion apie lėšas kasieriaus — jam kelionės lėšos turbut gražinamos. Pasiimta mat tiek, kiek jųdviejų norėta. Už tas kaltinam vien tik kun. Miluką ir kun. Kudirką, kitus išteisinam, nes juodu tą viską sudarė, dėlto už visus tur ir atsakyti.

Kuopos viršaičiai:
Paul Zdanis, pirms.
Mot. Ratkevičia, išd.
Juozas Burdulis, sekr.

Laiškas Redakcijon.

Su šiuomi "Kataliko" išleistojui, p. J. M. Tananevičiai ir Redakcijai pranešu, jog pirmose dienose Sausio mųsų 90 kuopa S.L.R.K.A. turėjo susirinkimą. Susirinkime tarp kitko aš susirinkusių sąnarių paklausiau, kurios dabar pusės kilus vaidams laikyties, ar "Žv." ar "Kataliko"? Visi sąnariai patarė laikyties "Kataliko" ir Chicagos buvusių delegatų pusės. Be to da, kad "Katalikas" yra geresnis laikraštis, jame daugiau visokių nauienų ir teisingai rėdomas. Išreikšta "Žv." papeikimas ir dvasiškam vadovui panieka už jo sauvališkumą ir autokratiškumą.

Tai gi prašau "Kataliko" Redakcijos mųs neapleisti. Pagelbėkite mums tuos kalnus sugriauti, tai tik tuomet pas mus įvyktų broliška meilė ir gyventumėm, kaip Dievas prisakė, o mųsų brangusis Susivienijimas augęs augtų.

Pranešu dar, kad pas mus per lietuvių namus valkiojasi kokie tai agentai ir klaidina žmones pasakodami, jog mųsų Susivienijimas subankrutijęs. Taigi turiu už priderystę lietuviams pranešti, kad jie tų visokių agentų neklausytų, nes mųsų Susivienijimas stiprus, tik iš jo reikia prašalinti visokius puvėsius.

Bukime broliai vienybėje, paduokime vienas kitam rankas ir kovokime už teisybę.

Su pagarba
J. Shergalis,
kuopos raštin.

85 kuopos susirinkimas.

Sausio 10 dieną atsibuvo mųs, S. L. R. K. A. 85 kuopos susirinkimas. Bėgantiems metams išrinkta naujoji kuopos vyriausybė: St. Anučauskas pirmininku, A. Saldukas raštininku ir S. Marcinkevičia išdininku. Susirinkimas buvo kogeriausioje tvarkoje. Norints buta agitacijų, renkant kuopos viršininkus, bet "agitatorių" pralaimėta.

Sąnarys.

Paskutinė Lekcija.

Tąsa nuo 3-čio puslapio.

girgžda plunksnos. Kartais vabalai įskrizdavo kambarin, bet ant jų niekas neatkreipė atidžios, net patįs mažieji mokiniai su tuokiu stropumu ir tokiu sąžiningumu vedžiojo savo lazdeles, tartum ir jos buvo francuziškos. Ant dangčiaus burkavo karveliai, ir aš tariau sau vienas:

"Ar neprivers ir jų burkuoti vokiškai?" Laikas nuo laiko, pakeldams akis mačiau, kaip p. Gamel ramiai stovėjo ant katedros ir atidžiai dairėsi aplinkui, tarytum stengėsi ant visados palikti atmintyje šitą namelį ir visą, kas tik jame yra. Supraskite: keturios-dešimtįs metų, kaip jis ant tos vietos, keturios-dešimtįs metų vis tas pats kiemas, keturios dešimtįs metų vis ta pati klesa. Viskas buvo po senovės, tiktai suolai ir žemlapiai apsitrynė nuo laiko ir lazdynas kieme išaugo, ir apyniai, kurius jis pats pasodino, apkabino visus langus ir išsitiesė lig pat dangčiaus. Tur-but jam labai sopėjo širdį, kada jis manė, kad visa tai reiks palikti, kada jis girdėjo, kaip sesuo vaikščiojo ant viršaus kraustydama daiktus.

Taip, poryt jie turėjo išsikelti ir ant visados išvažiuoti iš čion!

Tečiaus jis įstengė vistik užbaigti lekciją. Po rašymo buvo istorijos lekcija. Paskui mažieji mokiniai visi kartu balsiai pergiedojo savo: ba, bi, bo, bu; o ten kampe senis Chauzer užsidėjo akinius ir, laikydamas rankoje abėcėlą, kartojo paskui jų skiemenis. Matyti buvo, kad ir jis stengėsi: balsas jo drebėjo iš susijudinimo, ir buvo taip keista klausyti jo, kad mums norėjosi ir juokties ir verkti. O! aš nėkuomet neužmiršiu paskutinės lekcijos!

Štai bažnyčios laikrodis išmušė 12, ir tuojaus po to mųsų langais išgirdome maršo muziką. Prusai grįžo iš mušto. Ponas Gamel pabaigęs nulipo nuo katedros. Jis nėkuomet nesirodė man tokiu išdidziu.

— Draugai! — tarė jis; Draugai... aš... aš...

Bet jį lyg smaugė kas ir jis negalėjo pabaigti sakinio.

Tada jis nusigrįžo į lentą, paėmė kreidą ir spauzdamas iš visų pajėgų parašė didelėmis raidėmis:

— "Tegyvuoja Francuzija!"

Čion jis sustojo ir prišliejo galvą prie sienos; daugiau jis nekalbėjo, tiktai rankomis pamojo, lyg duodamas mums ženklą:

"Eikite! Lekcija pabaigta!"

N. A. LEIKIN.

Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų.

Išguldė Magnus Parvalkietis.

TOMAS I.

(Tąsa).

perprašyti ir nepaprastai meiliai ir gražiai prakalbėjo vokiškai:

— Bitte entschuldigen Sie Madame, dass ich Ihnen gestoert habe. Bei uns im Coupe ist est fuerchterlich besetzt*).

Abudu, nieko nesupratę, tylėjo.

— Judu tikrai miegojota ir persigandota — kalbėjo vokiškai ans spręstas žmogžudis, paskui pridurė:— Aš įėjau taip staiga. Perprašau labai, atleiskita man ir nusiraminkita.

Atsakymo nebuvo. Abudu pasiliko be pasijudinimo. Žmogžudis visai nesėdo, bet kalbėjo vokiškai:

— Teiksis tamsti užimti savo vietas.

— Glaša, ką jis kalba? Ar jis reikalauja pinigų? — užklausė Mikalojus. — Jaigu taip, tai išdursiu langą ir iššoksiu.

— Ne... nežinau... Jis linguoja — atsakė labai susimaišius.

— Tamsta esi maskolius ar lenkas? Tamsti negalita vokiškai šnekėti — atsiliepė vėl. — Ak, kokia nelaimė, kad tamsti nemokata vokiškai.

Žmogžudis pradėjo prikalbinėti, kad atsisėstų.

Toj valandėlėj Mikalojus patėmijo kabanti dvi užmušti anti prie diržo minėto žmogžudžio ir pagalios, truputį atsigavęs, tarė į žmogų:

— Man rodos, kad tai ne žmogžudis, bet medėjas. Ar matai, turi prie šono dvi užmušti anti.

Glapira pažvelgė ir lygiai pasidrąsinus atsakė, klauzdama:

— Ar-gi žmogžudis negali šauti į antį?

— Tai tiesa, bet ar matai... turi veidą meilų, o net gana malonų.

— Tau jis išrodo malonum ir kvailu, o mane jis pergązdino. Buk toks malonus, ruoškis apsiginiman ir nenuleisk nuo jo akių. Kur-gi tavo šautuvas? — užklausė.

— Ak tiesa! — tarė Mikalojus, kaip pagautas ant karšto darbo. — Juk guli prie jo, arti lango.

— Didvyris iš tavęs, nėra ką sakyti. Laike pavojaus užmiršti ginklus.

— Ką-gi aš galiu daryti su tuo šautuvu prieš jo šautuvą — šnipštelėjo užgėdintas Mikalojus.

— Juk jis savo šautuvą turi makštyj.

— Makštyj, tai tiesa, bet užkimštą, o tu juk žinai užmiršai pasiimti užkimšalų.

— Tai vistiek, imk jį į rankas... Juk niekas nežino, ar jis užkimštas, ar ne. Na, imk! — sušuko Glapira.

— Bijaus taip arti prisiartinti — tarė Mikalojus, nesislėpdamas visai, jog pametė visą drąsą. Veizėk, kokį peilį turi tas prakeiktas žmogus.

— Tu taip-gi turi peilį. Kur gi jį padėjai?

— Iš didelio persigandimo paleidau iš rankų ir guli dabar po suolu.

— Ai, Mikalojau! Ar galima pasitikėti tau laike pavojaus? Esi didesnis bauguolis už moterį.

— Mano dušele, juk aš visai netarnavau karumenėj — teisinosi Mikalojus.

— Pasiimk peilį!

— Kur jo ten ieškoti. Aš, dušelė, bijaus net ir pasilenkti. Aš pasilenksiu, o jis tuotarpu užguls man ant sprando. Ne, ne, tegul geriaus ten guli. Juk-gi pati sakei prieš valandėlę, kad nenuleisčiau akies nuo jo. Vienok, man rodos, kad be abejonės jis nėra koks ten žmogžudis. Veizėk, išsitraukė iš krepšio griušaitę ir kremta sau.

— Juk ir žmogžudžiai gali krimsti griušaites. Tai nėra jokiu ženklu. Bet vis-gi buk atsargus. Taip, taip. Aš, Glaša, sėsiuos ant suolo. Juk tai vis viena, ar sėdėti ar stovėti...

Mikalojus nenuleizdamas akių nuo spręsto žmogžudžio, su tikru atsargumu pamaži atsisėdo ant suolo prie lango ten, kur stovėjo. Taippat atsisėdo ir Glapira veizėdama žvairiais į važiuojantį keleivį. Žmogžudis pažvelgė į ją ir nusijuokė.

— Ar jau judu susiraminota? — užklausė vokiškai. — Labai man koktu, kad judu taip mano netikėtu įėjimu persigandota.

— Pamaži tave jau užkabina — šnipštelėjo žmonai Mikalojus, nesupratęs, kaip visada, ką pasakė žmogžudis ir po valandėlės užklausė jos:

— Ar supranti, ką jis murma?

— Nieko nesuprantu.

Abudu nenuleido akių nuo žmogžudžio ir jis taip-gi veizėjo į juodu su pasistebėjimu. Visi sėdėjo priešais viens kito.

Valandėlę paskiaus žmogžudis ištraukė iš krepšio dvi grušaiti, padėjo jiedvi ant delno ir, ištiesdamas ranką, padavė jiedviem su meilu juoku, kalbėdamas:

— Bitte!

Glapira nusisuko ir dar labiau prisispaudė prie vyro, neimdama griušaičių. Mikalojus, teisybė, ištiesė ranką, bet žmona sulaikė ją.

*) Teiksies tamsta atleisti, jog tamsti užrupinau. Mųsų coupe yra baisus spaudimos.

— Neimk... Neimk... Griušaitės gal užnuodytos ir dėlto jomis vaišina, kad mudu užmigdyti.

— Ir tai tiesa — atsakė Mikalojus, atitraukdamas ranką. — O aš norėjau jas atsargiai paimti, kad jo neužpykinti.

Žmogžudis vienok laikėsi savo. Sėdėjo su ištiesta ranka ir antrino:

— Bitte, bitte... Ohne Ceremonie!

— Aš Glaša, imsiu, bet jos nevalgysiu — tarė Mikalojus. Paėmė griušaitę ir nulenkė galvą dėkodamas žodžiu:

— Danke!

Žmogžudis nekurį laiką tylėjo ir vėl išnaujo prakalbėjo vokiškai:

— Ant sekančios stoties paliuosuosiu judu nuo savo asmens, nes jau busiu namie.

Abudu visai nieko nesuprato. Jis vis rodė jiedviem pirštu antis ir kalbėjo vokiškai:

— O tai ką vežu dėl žmonos. Mano medžioklės ženklas. In Russland giebt es solche Ente? — užklausė, išaiškindamas reikšmę klausimo mojavimais, bet vienok klausimas pasiliko be atsakymo.

Traukinys pradėjo stoti. Žmogžudis užsimąstė, sugriebė šautuvą, neperlijamajį kirėją ir rengėsi išeiti. Glapira tai paskaitė už kerštą ir suriko:

— Mikuti! Mikuti! Ima šautuvą į rankas.

Mikalojus prisislinko ir sugriebė šautuvą, gulintį po nosinės ant priešakiniojo galo kanapos. Spręstas žmogžudis nusijuokė ir prakalbėjo vokiškai:

— O! Judu taip-gi važiuojata su ginklu. Tai labai gerai keliaujant naktimis...

Traukinys sustojo.

Zmogžudis nusilenkė abiem, dar sykį perprašė už pergązdinimą ir išėjo iš coupe's.

— Garbė Dievui, pagalios!... — sušuko Mikalojus, kada pasiliko vienu. — Juk išėjo. Ak, kaip jis mudu pergązdino, tu buvai tokia balta, kaip siena.

— O tu ne? Tu dar blogiau išrodei — sušuko Glapira. — Tu net ginklą paleidai iš rankų, neturėjai drąsos paimti šautuvą.

— A tegul jį ten! Garbė Dievui, kad sau išsisuko. Tai kokis medėjas, labai panašus į žmogžudį.

— Na, na nesidžiaugk dar taip labai. Gal tai tikrai žmogžudis. Nereikia džiaugties, kad išėjo. Labai lengvai gali buti, kad atėjo apsižiurėti, ar nenusiseks ką nors pavogti, o ant sekančios stoties įeis čion vėl, su kitais žmogžudžiais. — atkreipė atidą Glapira.

— Ką tu vėl plepi! Gali gauti piputį ant liežuvio, kaip kudokuojanti višta — ištarė pergązdintas Mikalojus ir persižegnojo.

Traukinys bėgo visu greitumu.

XXI

Neatsižvelgiant ant nepaprasto persigandimo, kokis sutiko Mikalojų ir Glapirą, miegas atliko savo ir abudu užmigo ant nekurio laiko, nors prisižadėjo, kad bus atsargu. Pirmiaus prasibudo Glapira ir labai persigando, jog davėsi pergalėti nuvargimui. Atsibudo-gi, kada traukinys apsistojo. Balodojosi apie ratus, balsiai keikėsi darbininkai ir kalbėjo tarp savęs prancuziškai, kaip persitikrino su džiaugsmu Glapira.

Atidarė langą ir pradėjo prisiklausyti, taip, taip, šneka prancuziškai. Vokiško repetojimo visai jau negirdėti, pranyko, prapuolė be žinios; prapuolė riebųs, žvilganti veidai nusipenėjusių vokiečių, o vokiškas kepures užėmė prancuziškos kepos, pasirodė prancuziškos smailios barzdelės, o ant stoties namų aiškiai matyties prancuziški užrašai. Pirmasis užrašas, koksai pasitaikė Glapirai į akis buvo iškaba: Buvette.

— Mikalojau — sušuko su džiaugsmu — šneka prancuziškai. Pagalios atvažiavova į Pranciją, esava ant prancuziškos žemės.

Mikalojus miegojo atsirėmęs į sieną, laikydamas rankoj šautuvą, kuris jam gulėjo ant kelių. Žmona pajudino jį už pečių, idant pagalios prabustų. Mikalojus atsimerkė, greitai atsistojo ir paleidęs šautuvą iš rankų, kuris nupuolė ant grindų, užklausė su dideliu persigandimu:

— Ar vėl žmogžudis? Kur jis?

— Kokis žmogžudis? Atvažiavova į Pranciją. Prancuziškai šneka... Gal tau jau net ir Paryžius.

— Negali buti! Tai-gi reikia pasiklausti. Paklausk! Pasigirk dabar su savo žinysta prancuziškos kalbos.

Glapira iškišo galvą per langą ir užklausė praeinančio prancuzo su smailia barzdele:

— Monsie! Kel station? Pari! Es Pari?

— O, non madame, Paris est encore loin. A Paris nons serons le matin — atsakė užklaustas.

— Ką jis sako? — paklausė Mikalojus žmonos.

— Ne, ne. Tai ne Paryžius. Paryžiuje busiva tik ryto.

— Vienok-gi — kaip matau —, supratai.

— Dar-gi vėl! Prancuziškai kalbu ant pašaukimo. Pas mus pensijone buvo tikra prancuzaitė, — pradėjo girties Glapira. Štai čionai parašyta: Pur le dam — ten vėl: pur le mesye. Toliaus-gi: bufette. Čion galima išsigerti, jaigu kas nori.

— O tai-gi, Glaša, aš išsigerčiau su meilumu. Paklausk, kaip ilgai stovės traukinys.

— Ne, ne. Su kuo-gi mane čion paliksi? Aš bijaus, nes gali įpulti žmogžudis.

— Ar vėl žmogžudis. Rodos, kad jau jis pasiliko Vokietijoj. Kokiu-gi tai budu mudu perleido per sieną. Pagalios gali sykiu išeiti iš vagono.

(Toliaus bus).

Karolis Vairas.

Magdalės Mariją.

Mintis paimta iš P. Geize dramos "Marija iš Magdalės."

(Tąsa).

siuntė, ar gal... nužudė. Ji nežinojo nieko apie jo likimą iki neištekėjo.

O ištekėjus — pamatė jį savo vyro vergų tarpe. Mat tėvas norėjo pažeminti Jokimą jos akyse: pardavė į tuos namus, į kuriuos ji įėjo, kaipo ponia.

Nežinojo jis, kaip karšta ugnis degė jo dukters krutinėje ir negalėjo permatyti savo pasielgimo pasekmių.

Jos kova su vyru buvo pasekmingesnė negu su tėvu. Neužilgo po vestuvių suteikė jis jai perskyrimo grometą, apleido ji senį ir, išpirkusi Jokimą, užsigyveno su juo Jerozolimoje. Jokimas pasirodė nevertas jos karštos ir grynos meilės — pasiskubino ją apleisti, išsinešęs su savimi, kiek galėjo ir norėjo jos turto — ji likosi viena.

Ačių savo dailumui greitai įėjo jinai į pažintį su aukso Jerozolimos jaunuomene — ir pradėjo gyventi keistu, jai pačiai nesuprantamu gyvenimu. Kaip tas gyvenimas susidėjo — nežinia. Glaudėsi vienas prietikis prie antro, tas prie trečio — apipainiojo ją kažkoksai tvokus oras, suraišiojo jai rankas, aptemdino mintis. Diena buvo apversta į naktį, naktis į dieną. Nuo sutemsiant rinkdavosi pas ją jaunikaičiai, išpradžių įnešdavo jie kažkokį įvairumą į jos sielą — nauji veidai, naujos kalbos — bet su laiku viskas vienodumu apsiniaukė — vienas vakaras paneši į antrą, — ir tiek tik ji terasdavo sau užsiganėdijimo, kad išsirinkdavo iš tų jaunikaičių kurį vieną sau į numylėtinius. Kiti ėjo lenktynėmis — kiekvienas jų stengdavosi jai įtikti, užimti vietą greta jos, tapti jos numylėtiniu. Ji mokėdavo davesti tas lenktynes iki paskučiausiam laipsniui: prileidžia kokį drąsuolį prie pat savęs ir staiga, kaip tik jis atsidrąsina ištiesti savo rankas, meta ji po kojų ir žiuri, kaip šis, sumuštas, keliasi, idant vėl bandyti ieškoti jos prielankumo. Kvailiai, paleistuviai!

Gyveno ji tokiame įvairaus vienodumo rinkyje — nesykį ieškodavo išėjimo, bet negalėdavo surasti. Jausdavo nekartą, kaip sąžinė varo ją prie tėvų tikėjimo, liepia eiti bažnyčion, nusimazgotų nuo nuodėmių purvo. Eidavo, ir nuo bažnyčios visados atstumdavo ją Dievo namų sargai — šalin eikk, sakydavo jie, paleistuvinga moteris, nuo Aukščiausiojo namų vartų! Tat ji su dar didesniu užsimiršimu ir įniršimu puldavo į nuodėmių glėbį, dar uoliau stengdavosi keršyti kažkokiai nesuprantamai spėkai, kuri ją pavergdavo atsitekėjimo valandose.

Braidė ji jaunikaičių kunais, draskė jų nekaltybę ir su tikru pasigerėjimu džiaugdavosi iš jų ištvirkimo.

Ir štai, staiga, atėjo pas ją sykį tulas žmogus, pasivadinęs Juda Iskarijotu.

— Senai jau girdžiu apie tave, Izraeliaus dukte! Tu tikra Jerozolimos grožė, sako visi, bet aš sakau, kad tu gali buti grožė, jei permainysi savo gyvenimą.

— Ko tu nori nuo manęs? — paklausė ji.

— Aš noriu, kad tu, pasinaudotumei iš savo įtekmės ant jaunųjų žmonių ir kad rengtumei juos prie didelio keršto už mųsų tautos skriaudas, už Izraeliaus vaikų skriaudas!

— Aš negaliu, silpna esu! Mano gyvenimas nesutinka su taip prakilniu užmanymu.

— Norėk ir galėsi! O, kad aš galėčiau, surinkčiau aš į vieną kruvą romėnus ir išžudyčiau juos, kaip šunis, ir jų galvas nusiųsčiau jų cezarui! Romėnai, romėnai, aš jųsų karščiausias priešas! Aš jums busiu it Saulas filistinams!

Patiko jai tie žodžiai, ir daug kitų, Judos ištartų, puolė ji prieš tą neapykantos apimtą vyrą ir visai pasivergė jam. Jam reikalaujant, ji prašalino visus buvusius savo draugus, pradėjo vesti kitokį gyvenimą ir prigulėjo tiktai jam vienam.

O dabar — kuris jau laikas — nėra jo ir kažin kuomet sugrįš. Jei nesugrįš šiąnakt — ji atdarys rytoj savo rumo duris ir vėl ims gyventi, kaip iki šiol gyvenusi. O gal, o gal jis dar sugrįš?

Jai taip bemąstant, subaldyta į duris iš lauko. Sena tarnaitė nuėjo paklaustų kas. Marija krustelėjo, pasikėlė, patrynė sau delnu kaktą ir šuktelėjo;

(T. B.)

HUMORAS IR SATYRA.

ABSURDAS.

Absurdas yra: pralošti kazyromis ir už tai rustinties. — Klausti naujo laikraščio leidėjo apie prenumeratorių skaitlių. — Laukti iš bile redakcijos greito atsakymo. — Daleisti, kad recenzentai skaito ištisas knygas, kurias giria arba peikia. — Laikyti už dievotą tą žmogų, kuris kas šventa diena lanko bažnyčią. — Išpasakoti savo slaptybes ir tikėties, kad kiti anas slaptybėje užlaikys. — Kam nors prisitarnauti ir paskui laukti už tai dėkonės. - Išmetinėti kam nors į akis prasižengimus ir su viltimi laukti pasitaisymo. — Savo mylimajai girti jos draugę. — Išleisti iš kalėjimo vagį be pinigų ir laukti, kad jisai dorai gyvęs.

KĄ ADOMAS RAŠĖ MIRUS JIEVAI.

Su didžiai nuliudusia širdimi pranešu savo bičiuoliams, pažįstamiems ir geradėjams, jog po ilgų kentėjimų mano ištikima žmona apleido šitą pasaulį. Numirė suvalgius labai karštą keptą obuolį, budama da jauna, nes turėdama tik per aštuonias dešimt metų. Su persitikrinimu galiu drąsiai tvirtinti, jog nei vienas vyras šitame pasaulyj neturėjo tobulesnės žmonos. Buvo ištikima, ką gali paliudyti mano kaimynai, buvo atsidavusi, apie ką gerai persitikrino nuodingas žaltys, vienu žodžiu sakant, ji buvo visoms moterims pavyzdžiu, nes nuo jos visos moters išsimokino, kokiu budu rugštų obuolį perkąsti. Ką gi daugiau jums apie tai pasakysiu... kad su jaja podraug rojų pralaimėjau! O kaip ji prisitarnavo visoms moterims, tegul jos visos paliudija, kadangi ji pirmutinė išrado pasirėdymo budą. Redaktoriai nežino, kokia ji buvo įžymi redaktorė, juk ji iš pirmo lapelio mokėjo ką naudingo padaryti... O kokia buvo pati, tai jau aš pats galiu paliudyti. Niekad neprasijuokė į kitą vyrą, niekad man nepavydėjo, nuo mano šono niekad nepasitraukdavo, kiba tik vieną sykį, kada užgimė iš mano šonkaulio, kaipo kaulas iš mano kaulo! Ai, kokia tai buvo žmona! Retai atsirastų panaši jai, kuri podraug su vyru už jo paklydimus ir kaltę atsilygintų. O kiek tai turėjo dorybių! Tokių dorybių šiandie pas moteris nesutiksi! Neieškojo bičiuolių, nešoko, neskaitė romansų, neapkalbėjo artimų ir nei vieno artimų taip nemylėjo, kaip savo vyrą, kuriam su viskuom buvo atsidavusi. Ai, niekas negali to mano nuostolio atjausti, kiba tik tasai, kuris panašiame padėjime buvo įsipainiojęs. Išgyvenau su ja šešias dešimt metų! Dabar kuomet numirė, pažinau laimės didumą, kokią turėjau jai gyvenant. Verkite su manimi visi, bet išpažinkite, ar atsiras nors vienas, kuris mano kentėjimus atjaustų? Ramybė jos pelenams. Susilaikau nuo garsaus dejavimo, bet dabar jau su nieku neturiu savo jausmais pasidalinti! Jums moterėlėms, jųsų globai atsiduodu, kaipo likęs našlys. Jos palaikai bus palaidoti rytoj, po tuc pačiu medžiu, po kuriuom Viešpatis man teikės duoti pažinti gerą ir piktą! O ateityj ir aš pats tenai ramiai galėsiu atsilsėti.

IŠMINTINGAS ĮSAKYMAS.

Viename mieste tankiai atsitikdavo, kad atsiradus gaisrui pumpos budavo sudžiuvusios arba sugedusios ir negalima jų buvo sunaudoti. Kad busimiems laikams tam viskam užbėgti, miesto magistratas išleido įsakymą, idant dviem dienom prieš gaisrą pumpos butų išbandytos.

GERAS IŠAIŠKINIMAS.

Viena poniutė, kuri iš provincijos nesenai miestan buvo persikrausčiusi, sako duonkepiui:

— Pas jumis duonos kepalėliai tai visai maži — o pas mus kur kas didesni!

— O aš žinau dėlko — atsako duonkepis.

— Na ir dėlko? — klausia žingeidžiai poniutė.

— Na-gi tenai į kepalėlius dedama daugiau tešlos.

BARZDA.

Londone prieš teisėją pašauktas valkata. Apskųstasis turėjo labai ilgą, juodą barzdą.

Išklausius viską, teisėjas prabilo:

— Kad viskam turėtum tikėti, kas tau užmetama, tai turėtum sąžinę tokią juodą kaip barzdą, kurią nešioji.

— Ponas teisėjau — atsakė apskųstasis — kad jaigu iš barzdos galėtum suprasti sąžinę, tai ponas sąžinės visai neturėtum.

KAS YRA BUČKIS MOTERIŠKEI?

Antruose gyvenimo metuose — paguoda.
Dešimtuose — lepinimu.
Dvidešimtuose — lėba.
Trisdešimtuose — reikalu.
Keturiosdešimtuose — pripratimu.
O penkiosdešimtuose — nieku.

BILE "PONIŠKAI".

Dvi seserįs nuėjo į atlaidus ir, norėdamos "prieš žmones pasirodyt" taip tarp savęs lenkiškai kalba:

— Sesike, sesike, co u vas słykac, grok čy dzindziuje?

— Ne tak dzindziuje, ne tak nedzindziuje, ka lakucie vytrepetali.

(Iš tikro atsitikimo Raseinių pav.).

(Toliaus bus).

Vietinės žinios.

Numirė majoro tėvas. Pereitoj subatoj vakare pasimirė dabartinio miesto majoro tėvas, kapitanas A. Busse, turėjęs 74 metus.

Lavonų deginimas. Mieste įsikurė naujas kliubas, kurio sąnariai po mirčiai nori, kad jų lavonai krematorijoje butų sudeginti. Didis skaitlius amerikonų tan kliuban prisirašė. Kliubo pirmininku yra dr. Sidney B. Mc Kleod.

1.000 dol. dovanų. Priemesčio Lake Bluff gyventojai paskyrė 1.000 dol.dovanų tam, kuris sugaus arba nors nurodys piktadarius, kurie sumušė, suspardė ir burnon įpylė kokio tai skystimo moteriškei W. Rankin jos locname bute. Piliečių dabar ant gatvių dienomis ir naktimis patroliuojama su ginklais.

Pasmerktas kalėjiman. Andrew Bernard, nigeris, turintis 48 m., andai teisme teisėjui Freman prisipažino, jog nužudęs savo baltą pačią, bet tas padaryta besiginčinant. Teisėjas jį pasmerkė ligi gyvos galvos kalėjiman.

Atsikratė plėšiką. Nekoksai Albert S. Bierfield, eidamas Prairie ave., užpultas plėšiko su revolveriu. Liepta jam tuojaus pakelti rankas, kas tuojaus ir padaryta. Ir vostik plėšikas ėmė jam krėsti kišenius, užpultasis atsiliepė: "Imk viską, ką tik rasi, tik manęs nemušk, nes sergu raupais ir skubinuos į ligonbutį". Plėšikas išgirdęs tuos žodžius pamėtė išimtus pinigus ir viską ir užkeikęs pabėgo. Tuo budu žmogus ir atsikratė plėšiką.

Gen. postmeisterio prisakymas. Generališk as postmeisteris pranešė visiems krašto postmeisteriams, kad nepriimdinėtų krason atvirų laiškų, kurie papuošti sumaltu visokio dažo stiklu arba metalu, nes tos substancijos turinčios daug nuodingų sudėtinių.

Kaltinamas lietuvis. Nekoksai Petras Baronas, gyvenantis po numeriu 867 W. 32 gat.. kaltinamas Petro Šaruliso nužudyme palei Illinois court. Koronero biure prisaikintojai teisėjai nusprendę, kad Šaruliui perskelta galva su tuščiu nuo alaus buteliu naktį prieš Sausio 8 dieną. Šarulis jau palaidotas, o Baronas laukia teismo, nes jo už jokią kauciją neišleidžiama.

Konduktorių reikalavimai. Miesto tramvajų konduktorai, kurie renka mokestis tuojaus įeinant į tramvajų, pas kompaniją reikalauja sau kedžių, nes per dienas ant vienos vietos stovėjimas — negalimas daiktas. Ir tas reikalavimas gana išmintingas.

150.000 dol. aukų. Chicagos mieste nukentėjusiems italams nuo žemės drebėjimo surinkta 150.000 dol. aukų. Taip bent skelbia "Raudono Kryžiaus" organizacija.

Moterų rezoliucija. Chicagos siuvėjų moterų kliubas andai savo posėdyj priėmė sekančią rezoliuciją: "Reikalaujame, idant mųsų komitetas parengtų įstatams projektą, pagal kurį visi kandidatai (vyriškai) moterystėn turėtų but priversti pasiduoti egzaminui, taippat idant sudėtų liudijimus nuo pirmutinių savo darbdavių, kad jie galį turėti užsilaikymą. Dėlei to protaujanti moteriškė bus paliuosuota nuo tinginių vyrų ir turės progą pagalvoti apie savo gyvenimo permainą, kas paskui atneš visuomenei naudą". Toji rezoliucija atiduota miesto tarybai ir jai pastaroji priimtų ir patvirtintų moterų sumanytą keistą projektą, tai tuokart išimant moterystės "licence", kožnas vyriškis miesto klerkui privalėtų sudėti dokumentus, jog jisai galėsiąs užlaikyti pačią.

Lietuviai Ryme.

Perėjus visą Romą, sunku butų surasti nors keletą lietuvių. Jaigu katras čia ir atvažiuoja, tai dažniausia slepiasi lietuviu esąs. Išėjus man kartą su vienu lenku iš kalbos apie tautystę, pasisakiau esąs aš lietuvis. Nustebo lenkas:— Tamstą kuone aš pirmutinį girdžiu viešai prisipažįstant Ryme lietuviu, o kiti save lenkais vadina. Lenkų gi tuo tarpu čia visa "nėmacis", anot dzukų, čia privisus ir garsiai jie giriasi savo vardu. Pertat visur jie ir laimi, kur žengsi Vatikane, ten rasi lenko vardą: čia Mateikos kybo puikiai nudažytas paveikslas perstatantis lenkų karaliaus Jono Sobieskio kovą su turkais. Čia lenkų su lenkiškais parašais šv. Tėvui dovanos; čia šv. Petro bazilikoje ant klausyklos (spaviednyčios) aiškiai padėta, kad tenai lenkiškai klausoma išpažinties...

Tuotarpu lietuvio vardo čia nieks nesupranta, žinoma, išskiriant keletą vyresniųjų Bažnyčios valdovų; lietuvis, norėdamas prieiti išpažintin, jei kitaip nemoki kalbėt, tai nors ant pirštų rodyk ir tai dar nieks tavęs nesupaisys.

Vertėtų ir lietuviams kokiu nors budu pasirupinti praplatinti savo vardą... Juk jau gana užuomiršoje tunoti!

SAUGOKIS NUOVARGIO.

Nuovargis nuo vieko ar smegenų darbo yra prigimtas ir nėra ženklu ligos, bet mums reikia žiurėti, idant nenuvargti perdaug. Nuovargis reikalauja pailsio. Aršiausias nuovargis yra tas, kuris užeina be jokios matomos priežasties, be jokio įtempimo. Tai yra vaizdžiausias ženklas sumenkėjimo kraujo ir tankiai tas buva pirmutiniu ženklu besiartinančios sunkios ligos. Nuovargis yra pirmutiniu ženklu džiovos. Tokiuose atsitikimuose kunas reikalauja lengvo padilgalo ir gero taisylo ir kraujo grynytojo. Geriausias vaistas, turintis savyje visas ypatybes yra Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno. Jis veikiai sutaiso visą gromuliojimo taislą, vadinas, priverčia jį priimti ir gerai sugromulioti maistą. Šitas padaro naują gryną kraują ir duoda stiprumą bei energiją visam kunui. Vartok jį kaip tik pasijausi nusilpnėjusiu ir pailsusiu ir visose ligose gromuliojimo organų. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Kalendorius

Lietuviškas sieninis 1909 metams.

"Kataliko" Redakcija išleido sieninį lietuvišką kalendorių 1909 metams su katalikiškomis ir tautiškomis šventėmis. Kalendorius didelio formato, aiškus. Tai dovana "Kataliko" skaitytojams, kuriems šiomis dienomis bus išsiųsta. Kas iš skaitytojų mųsų sieninio kalendoriaus negautų, teiksies laišku pranešti, o bus tuojaus išsiųsta. Kas iš neprenumeratorių norėtų "Kataliko" kalendorių turėti, lai prisiunčia savo antrašą, o gaus.

"Kataliko" Redakcija.

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

Kazimieras K. Pocius Prez.
944—33rd St.
Vincentas Armonas Vice-prez.
945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin.
884—33rd St.
Nikodimas Overlingas Kasierius
3245 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų iszlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau daižinoti atsiszaukit pas K. F. Pocių 944-33rd St.

Ferai!

Kuriuos rengia Sus. Liet. Draug. ant Town of Lake per 5 vak.: Ned. 7 d., — Ket. 11 d. — Ned. 14 d. — Subat. 20 d. ir Ned. 21 d. Vasario mėnesio 1909 m. Slavia svetainėje ant 47 ir Winchester ave. Town of Lake Chicago, Ill. Minėti vakarai, nedėliomis prasidės 5 val. vak., kitais — 6:30 val. vak. Kviecziame visus aplinkinius senus ir jaunus atsilankyti ant minėtų vakarų, nes bus visiems ką veikti, kaip tai pasiszokti ir laimės pažiurėti. Taipogi meldžiame visų lietuvių idant paremtumėt mųsų darbą, su aukomis kaip kas iszgalės, o visa surinktoji nauda eis ant įkurimo visuomeniszko knygyno.

Aukų rinkėjai:
Aug. Saldukas 4609 So. Paulina St.
A. S. Preczinauskis 4524 So. Wood St.
Pov. Baltutis (52)
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Didelis Teatras.

Turbut geral visuomenei yra žinoma, kad Dr-stė Apveizdos Dievo No. 1 visados atloszia pukiausius teatrus, kaipo žinoma isz praeitų metų, taipgi ir szimet rengia vieną isz puikiausių teatrų, nes bus pilnas juokų, ar senas ar jaunas praleis linksmai laiką atsilankęs ant to mųsų teatro po vardu "Valszcziaus Sudas", kuris atsibus nedėlioje 24d. Sausio 1909 m. Freiheit Turner Svetainėje po No. 3417-21 So. Halsted St. Teatras prasidės 5 val. vakare. Po teatrui bus balius su "Grand Marszu."

Szirdingai užkviecziam visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mųsų teatro ir baliaus kur prie puikios rėžianczios muzykės po vadovyste A. Pilecko galėsime smagiai pasiszokti ir linksmai vakarą praleisti.

Su godone
J. Kastėnas, Raszt. 156 W. 14 Pl.

Didelis Rožinis Balius.

Sus. Liet. Dr-sczių Chicagoje turės savo didelį rožinį balių Nedėlioje, 31 d. Sausio 1909 m. Freiheit Turner svetainėje 3417-21 So. Halsted St. Balius prasidės 5 val. vakare Inženga 25c.

Kviecziame visus aplinkinius lietuvius senus ir jaunus atsilankyti ant minėto baliaus. Szitas balius yra rengiamas ne vienos draugijos naudai bet dėlei visuomenės. Pelnas nuo szito baliaus jaigu liktų eis ant pastatymo lietuviszkos svetainės.

Su pagarba
(5) KOMITETAS.

Teatras ir Balius!

191 kp. S.L.A. parenge perstatyti ant scenos drama nuo senu senovės "Ponas ir Mužikai", kuris atsibus Nedėlioj 31 d. Sausio 1909 m. Turner Hall 2513, Kensington ave. Kensington, Ill., taipo dar bus skrajojenti Armouro paczta. Teatras prasidės 4 valandą po pietu, po teatrui bus balius, kur grajis puiki muzykė. Malonei užpraszome ateiti senus ir jaunus, nes kiekvienam bus naudinga pamatyti. Inženga 25c., 35c. ir 50c. Isz Chicagos važiuojanti galima imti 63 gatves karus, kurie davež iki White City, potam paimsite West Pullman karus, kurie davež iki vietai. Malonei užpraszome lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant szio iszkilmingo teatro ir baliaus.

5) Su pagarba,
KOMITETAS.

Pajieszkojimai.

Paieszkau savo draugo, Adomo Mažeiko. Paeina isz Kauno gub., Raselniu pav. Nemakszczių parap. 8 metai kaip Amerikoje, pirmiaus gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas apie jį žino meldžiu duoti man žinę po adresu: 4

Jonas Radavicze,
4558 Marshfield ave. Chicago, Ill.

Paieszkau savo vyro Miko Bertulo, 1905 metais męs abudu važiavom į Lietuva, nuvažiavom į Hamburga abudu, o Hamburge jis mane paliko viena, isz ten asz viena parvažiavau į Lietuvą, o jis nežinia kur dingo, nuo to sykio asz iszbuvus Lietuvoj 2 mėnesiu vėl sugrįžau į Amerika, jis yra 5 pėdu ir pusė aukszczio, pailgo veido ir nosies, tamsaus veido ir plauku, asz jo pati norėcziau su juo sueiti, kas jį žinotu praszom duoti man žinę, kas duos žinę tas bus atnagradytas, adresas mano: 5

Urto Bertuliene,
579 S. Canal St. Chicago, Ill.,

Paieszkau savo szvogerio Jono Radzevicziaus, Vilniaus rėd., Trakų pav., Butrimonių vals., Griekonių kaimo. Praneszu tamstai, kad jau brolis Rafolas mirė katras buvo biednųjų namuose taigi da liko jo turto. Praszom atsiszaukti ant szito adreso

Aleks. Kaminckas,
324 Charles St.
Scranton, Pa.

Photographas ieszkau darbo ant algos, arba vargonininko vietos. Galiu grajit ir chorą vest. Turiu palludijimą.

A. Kazialka,
1019 E. Mahanoy Ave.
Mahanoy City, Pa.

ANT PARDAVIMO.

Buczernė ir Groserne geroj tarp lietuvių apgyventoj vietoj ant pardavimo. Atsiszaukit pas: 4

Jonas Zygmantavicze
4612 — 5-th ave. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO PIGEI 40 akrų farma su trobomis: stuba, kutę, visztiniku ir Cornkrip, trobos budavotos jkrajevai isz rąstų, 53 pėdų gylio sulinis, 25 vandenio, karvė, 2 kiaulės ir visztos. 30 akrų iszdirbtos, 10 miszko aptverto. Parduoda isz priežasties iszvažiavimo į kraių, už $1400.00. 6 myllos nuo miesto, geras kelias, geras turgus, netoli miesto Nekoosa, Wis. Atsiszaukite į "Kataliko" redakcija.

Turiu du bizniu grosernę ir buczernę sykiu ir salluną skyrium vieną isz tų norėcziau parduoti, nes man vienam yra sunku apžiurėti. Bizniai iszdirbti nuo seniai, tarpe lietuvių apgyventoje apygardoje. Norinti pirkti atsiszaukite į "Kataliko" redakciją. Gali pirkti sykiu su propertėm arba be properczių už prieinamą prekę. (6)

Padėkavonė.

Asz T. Savickis dėkavoju p. Tananevicziui, "Kataliko" iszleistojui už puikę dovaną, kalendorių 1909 metams, linkėdamas jums laimingų szių metų, ir velinu kiekvienam lietuviui užsiraszyti "Katalika" o kožnas apturės tą puikę dovaną.

Su godone
T. Savickis,
385 N. Cariy St.,
Montello, Mass.

So. Boston, Mass.

Godotinas Tananevicze linkiu Jumis meilinga acziu už prisiuntima kalendoriu ir laikraszczio, ką ir ant toliau palikdamas geros laimės Jumis velijantis.

Su godone,
Juozas Radzevicze.

LIETUVIŠKA BIBLIJA.

Arba visas szventas rasztas SENO ir NAUJO TESTAMENTO lotyniszkomis (lietuviszkomis) literoms, puslaplų 1127, apdaryta, su prisiuntimu $3.00.

Pinigus siųskite per Money Order ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS.
Box 62, New York.

Mokinkimės patįs.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**

Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) **35c.**

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

J. P. WILKOWSKI F. WILKOWSKI
1838 N. Monticello Av. 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park

WILKOWSKI BROS.
Murininkai

Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykai.
Ofisas 1838 N. Monticello Ave.
CHICAGO.

Pasargos Skaitytojams!

1) Raszant laiszką į „Kataliko" redakciją visada paraszyk aiszkiai savo vardą, pravardę ir adresą.

2) Jeigu nori permainyti savo adresą, visada paduok savo senąjį adresą, o paskui naują. Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kitam paraszyti. Teipgi, jeigu ne žinai kaip toj ulyczia vadinasi, tai pažiurek gerai ant iktarnos, o tąsyk paraszyk adresą.

3) Pinigus į „Kataliko" redakciją gali siust registruotoj gromatoj, arba iszpirk „Money Orderį" ir siųsk prastoj gromatoj. Iszpirkęs „Money Orderį" ne laikyk pas save, tik tą didesnę melyną korcziukę prisiųsk į redakciją prastoj gromatoj, o baltą mažą pasilaikyk pas save.

4) Siuncziant maziaus kaip vieną dolerį, gali prisiųst paczto markėmis, bet jeigu siųsi daugiau negu dolerį ar ir daugiaus, tai siųsk pinigus per „Money Orderį". Siuncziant markes, reikia ne susiklapinti ir įdėti liuosas, kad nesuliptų, nes sulipusias markes neprimsime už pinigus.

5) Raszant į „Kataliko" redakciją korespondenciją, visada reikia apraszyti gryną teisybę ir padėti savo tikrą vardą ir pravardę, nes be to tokios korespondencijos netalpisime į laikraszti.

6) Korespondencijas talpiname tik vien prisiųstas nuo skaitytojų, nuo ne skaitytojų jokių korespondencijų netalpisime.

Meldžiame godotinų raszėjų gerai temyti ant paduotų augszcziau paminėtų pasargų, kadangi tokiu budu palengvysite musų darbą prie atsakinėjimo laiszkų ir Jųs patys greiecziaus gausite atsakymą.

„Kataliko" Iszleistuvė.

Drukuojamos Mašinukės.

Po šimtą budelių! Negalima suprasti, ko tas žmogus nori, nes laiškas yra taip biauriai rašytas, kad jį kelis kartus perskaičiau ir dar negaliu suprasti, ką tie jo iškreivinimai reiškia. Tur but ar tas žmogus nežino, kad galima pirkti drukuojamą mašinukę už pigę prekę, su kure galima gromatas išsidrukuoti.

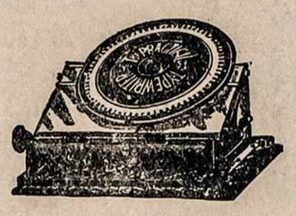

Practical Typewriter No. 8. Prekė $7.00

Su šita mašinuke galima drukuoti visokias gromatas. Ji turi 2 raktus arba litaras, tai yra su visais ženklais, didžiomis ir mažomis litaromis. Ji yra tvirtai padaryta ir su nikeliu apvilkta. Labai puikiai drukuoja ir pati reguluoja linijas. Kada ateina prie linijos galo skambalas duoda žinoti, jog naują eilutę reik pradėti.

Odell Typewriter. Prekė $6.50

Šita mašinukė yra taip gera, kaip ir mašina už $100.00. Su ja galima drukuoti po kelis šimtus gromatų ant dienos, nes ji greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta iš čysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijolo kaip tiktai plienas. Litaros taip-gi yra iš plieno ir užtai tokia mašinukė gali laikyti šimtą metų. Šias mašinukes pirmiau parduodavo po $20.00

American Typewriter No 2. Prekė $40.00

Ši mašina naujausio išradimo Drukuoja dailiai, greitai ir lengvai.

The Niagara Typewriter. Prekė $12.00

Šitos mašinukės litaros yra vieno raktuko taip kaip mašinukė "Blichensderfer". Į ją taipgi galima imti litaras lietuviškas, ruskas ir kitokias. Drukuojasi su viena ranka. Greitumas darbo toks jau, kaip ant Odell.

Kaip žmogui yra linksma skaityti laišką drukuotą su mašina, nes viską galima aiškiai suprasti.

Paveikslas Popiežiaus Pius'o X.

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tėvo. Ant paveikslo išrodo taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni — paveikslo-gi dugnas tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė.....25c.

Knygos musų locnos spaudos.

245 **Siapus ir Anapus Grabo,** Parasė J. Gerutis, 1903 m. Spauda ir kaštais "Kataliko", 3244 So. Morgan St., Chicago, Ill., pusl. 184. Knygos spauda labai daili, popiera gražiausia, o ir rašliava nepaprasta, teip jog tai knygai nieks nieko negali užmesti. Toji knyga atsižymi tuomi, jog ją gali skaityti kaip dievotas, teip ir bedievis, kaip mokslinčius, teip ir prasčiokėlis, kaip turčius teip ir pavargėlis — kiekvienas joje atras tikrą teisybę, paduotą šv. Rašto ir giliai apmąstęs supras, ar jis teisingu ar blogu keliu skubinasi prie amžinojo grabo. Supratęs toje knygoje paaiškinimus, kiekvienas skaitytojas ant valandėlės pažvelgs į savo buvį ir tuokart apie amžinastį gal kitaip manys. Ši knyga tokia ir yra, kuri visiems be jokio melo išaiškina kaip apie žmogų, teip ir jo smertį, pasaulę, jos sutvėrimą ir pabaigą apie visas dangaus planetas, kurios su mųsų žeme ore skraidžioje. Viskas parodyta ant paveikslėlių, kur jų atsiranda keliolika. Knyga moksliška. Prastuose apdaruose tik.....75c
Drutuose apdaruose su paauksuotais antgalviais.....$1.00

246 **Rymo-Katalikiškas Didesnysis Katekizmas.** Parašė kun. J. Deharbe D. J. Lietuviškoje kalboje pagerintas ir naujai išleistas su paaiškinimais, yra tinkamas dėl mokslainių, pusl. 199.....50c

247 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis I. Surinko P. B., pusl. 155....50c

248 **Nauja Chrestomatija.** Dėl Lietuviškų Mokslainių Amerikoje. Dalis II. pusl. 212.....50c

BIBLIJOS.

Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Aštuntas spaudimas. Berlyne, 1897, pusl. 1134. Drutuose apdaruose Vokiškoms raidėms.....$4.00

Bybėlės (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senojo ir Naujojo Testamento. Halle, a S. 1895, pusl. 1448. Drukas stambesnis už berlyniškojo išleidimo. Drutuose gražios skuros apdaruose, aukso kryžius ant vieno šono kielikas ant kito šono, su dviem kabėm. Vokiškoms raidėms.....$5

MALDAKNYGES.

Aukso Altorius, arba Šaltinis Dangiškų Skarbų. Naujausis spaudimas pagal tikrą dešimtą ir šeštą, sulyginime pagal Naująjį Šaltinį pirmo spaudimo, pusl. 992.
a) Skurinių apdaru, paauksuotais kraštais, apkaustytos ir su kabe.....$1.50
b) Šagrino skuroje apdarytos su pagražinimais.....$2.00
c) Moroko skuroje be apkaustymo.....$2.00
d) Minkštais apdarais.....$3.00
e) Krištoliniais apdarais.....$2.50
f) Aksominiais apdarais.....$4.00
g) Sloniaus kaulais.....$4.00
h) Celuloido apdaruose.....$3.00
i) Aksomo ir sloniaus kaulais apkaustyta ir su kryžiais.....$5.00

Balsas Balandelės, arba Mažas Šaltinėlis mylistų Dievo. Naujausias spaudimas be „Officium" su dadėjimu daugelio litanijų, maldų ir giesmių prie Panelės Švenčiausios.
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustyta su kabe....75c.
b) Šagrino skuros apdarais....$1.00
c) Moroko skuros apdarais be kabės ir be apkaustymo, su raudonais kraštais.....75c.

Balsas Balandėlės, arba Mažas Šaltinėlis su „Officium".
a) Prastais apdarais, auksuoti kraštai, apkaustytos ir su kabe..75c.
b) Šagrino skuros apdarais, apkaustytos ir su kabe.....$1.25
c) Moroko skuros apdaruose, be apkaustymo, su raudonais kraštais.....$1.00
d) Balto celulaido apdaruose...$2.00
e) Balto celuloido, apdaruose su kryžiais.....$2.00
f) Balto celuloido, abrozuotose apdaruose.....$2.75
g) Minkštuose moroko skuros apdaruose.....$2.25
h) Visokios parvos aksomuose su metaliniais kryžiais ir kvietkomis.....$3.00

MAŽI AUKSO ALTORELIAI.

Mažas Naujas Aukso Altorius, didei naudinga maldų knygelė, pavesta visos Lietuvos Katalikų Jaunuomeniai, pagerinta ir per naują devintą kartą atspausta su dadėjimu visų ražančių, drutais apdarais, be apkaustymo.....50c.
a) Tokiuose pat apdaruose su apkaustymais ir su kabe.....65c.
b) Visokios parvos apdaruose su paauksuotais viršais ir nugara, kraštai raudoni.....75c.
c) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietką prie kampo.....$1.00
d) Celuloido visokių parvų apdaruose su kryžium ir kvietka ant vienos pusės, ant antros kielikas.....$1.25

Šios 7 knygelės yra naujausio spaudimo ir gražesnės už seniaus spaudintas. Popiera balto, slidi drukas stambus, aiškus; didumas knygelių 3 colių plotis ir 4½ ilgis. Maldos: rytmetinės, vakarinės, prie spaviednės, komunijos, mišių, mišparų ir daugybė kitų; mišių maldos su abrozėliais; mišparai lietuviški ir lotyniški giedami prie vargonų; keletas lotyniškų giesmių giedamų prie išstatymo SS. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos; psalmės Šv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, ražančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.
a) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais be apkaustymo.....50c

b) Prastais drutais apdarais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis blėtelėmis, su kabute.....75c

c) Moroko skuros minkštais apdarais, apvalias kampais, auksinti kraštai parašai ir auksinta kvietka ant vieno šono....$1.25

d) Francuziškos gluodnios skurelės, minkštais apdarais, apvalais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai.....$1.50

e) Apdėta baltais sloniaus kaulais aniuolo figura iš celuleidos, 3 sidabriniai medalikėliai kabo ant lenciugėlių, aksomo nugara, apkaustytos briaunos sidarbrinėms blėtelėms, su kabe, auksinti kraštai.....$1.50

f) Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono iškilusios kvietkos arba įspaustos su auksu ir perlu, su kabute, auksinti kraštai.....$1.50

g) Baltos celuloidos apdarai. ant vieno šono kvietkos išklotos sidabru ir perlu, su kobute, auksinti kraštai.....$2.00

Breviorėliai.

Katalikiška Maldų Knygelė, pavesta Lietuvos katalikiškai jaunuomenei.

Knygelės miera 2¼x3¼. Puslapių 140, storis ¼ colio. Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygelė neštis bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dvejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi visas reikalingas maldas ir kalen-

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skai: titojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

Keliaujantis Agentas.

Wilkes-Barre, Pa., Pittston, Pa. ir apylinkėse yra Geo. Tumasonis. Pas jį galima užsirašati "Kataliką", atnaujinti "Kataliko" peenumeratą, pirkti lietuviškas knygas, duoti į "Kataliką" apgarsinimus ir tt.

Jos. Banaitis
4514 So. Paulina St.
Chicago, Ill.

Silver Creek ir apielinkėj mųs agentas yra
p. M. MATULEVICZIUS.

GEORGE BARONAS,
P. O McKees Rocks, Pa.
Taipgi yra agentu aplinkinių miestelių.

Sabast. Walentinas,
370 Humbold St.
Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn

Fr Venckus,
304 N. Chicago St
Kenosha, Wis.

John Naujokaitis,
52 Planet St.
Commercial Road E.
London, England

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

Dr-stė "Lietuvos Ukininkas
M. Duda, pirmsėdis
51 W. 25 st.

P. Mikalauckas
Keliaujantis agentas valstijo- Massachusets ir New Hammephires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskaa,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

Jonas Vieraitis,
117 Ward St.
Worcester, Mass.

100 Tukstancziu

Gražiausių Popierų su gražiausioms pavinczlavonėms su kvietkoms ir konvertais pardavinėsime labai pigiai:

Popieros drukuotos su kvietkomis.

1000 popierų	su kopertais parduosime	už $8.00
2000	" "	15.00
3000	" "	20.00
4000	" "	25.00
5000	" "	30.00

Popieros drukuotos be kvietkų.

000 popierų su kop.	parduosime	už 6.00
2000	" "	11 00
3000	" "	15.00
4000	" "	18.00
5000	" "	20.00

Pasinaudokite isz tokios progos, nes tos popieros yra labai puikiai iszdrukuotos ant geros popieros, žodžiu sakant geriausios popieros už visas kitas popieras. Pinigus siuskite ant adreso.

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikėkit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,
3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 **Chicago, Ill.**

Cash Registers

Męs užlaikom Registerius nuo

$5.00 ir aukščiau.

Parduodam už pinigus numušdami didelį nuošimtį arba ant išmokesčių. Turime antrarankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co.

Du Sztorai **47-49 E. Randolph St.** Phone Central 1211
217 E. Madison St. Phone Main 1222

Marc Laukiene
Atsakanti Akuszerka.
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 2268
Duoda visokia roda ir geriausia pagelba moterims ju ligose. Pasekmingai atlieka darba prie gimdymo ir daziuri atsakancziai po gimdymo

---

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.

JOS. BARTKOWIAK
Iszdirbėjas
4944 So. Paulina St. Chicago

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago,

Lietuviškas Hotelis.
K. J. KODIS Savininkas
Smagiausia vieta ant Bridgeporto, jaigu esi nuliudės nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinksmįs. Visi gėrymai ir cigarai kogeriausi.
3302 So. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH

Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Phone Monroe 301
nuo 10 iki 12 ryte nuo 4 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare.

Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Phone Humboldt 1953
priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 naktį.

Gydau visokias vyriszkas moterisškas ir vaikiszkas ligas.

Seno krajaus gydytojas
Dras P. G. Wiegner
isz miesto Rygos.
Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynskio 3315 So. Morgan St. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas

V. VISZCZIULIS
Užlaiko didžiausią krautuvę visokių maliavų, taipgi maliavoja namus isz lauko ir isz vidaus maliavoja stogus, poperuoja ruimus, maliavoja bažnyczias ir t. t. Darbą atlieka geral ir atsakancziai ir už kožną darbą gvarantuoja. Taigi reikale lietuviai visi nepamirszkit apie savo tautletį. Krautuvė randasi po adresu:
4537 Wood St. Chicago, Ill.

Pigios Popieros!

Labai pigios popieros su visokiais gražiausiais apvadais; kaip tai su amerikoniszkomis veliavomis ir kitokiais, su visokiomis kvietkomis ir su visokiomis pavinczlavonėmis, parduosime labai pigiai — taigi kas prisiųs $8.00 tai gaus 1000 (tukstantį) popierų ir tukstantį kopertų.

Teipgi tais paczias popieras su konvertais be kvietkų duosime už $6.00. Pinigus ir gromatas siųskite ant adreso:

J. M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siunciam gyduoles in kitus miestus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Pigiau kaip kitur!

TIKTAI $6.50

Odell Typewriter Prekė $6.50

Szita maszinukė yra teip gera kaip ir maszina už **$100.00.** Su ja galima drukuoti po kelis szimtus laiszkų ant dienos, nes jį greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta isz czysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijolo kaip tiktai plienas. Litaros teip-gi yra isz plieno, ir užtai tokia maszinukė gali laikyte szimtą metų. Szias maszinukės pirmiau parduodavo po **$20.00** Pinigus galima siusti per Money Order arba registravotam laiszkė, ant adreso.

STASIS P. TANANEVIČF
3244 So. Morgan St. Chicago Ill.

"KATALIKO" SPAUSTUVE

SPAUDINA

VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTĖMS KONSTITUCIJAS, KVITARIJUŠUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORČIUKES, ANTGALVIUS ANT LAIŠKU IR KONVERTU, UŽPRAŠYMUS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T.

Darbą atliekam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateikit pas mus : : : :

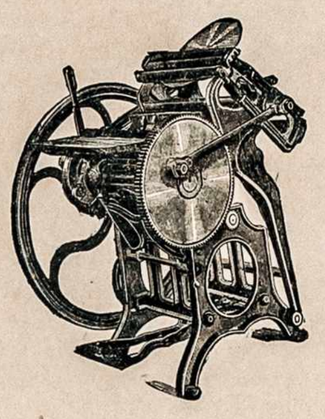

"KATALIKO" spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo locnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakantį skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE
SAVININKAS
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 4175

A. BYANSKAS

GENERALISZKAS

Karpenderis ir Kontraktierius

Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.

3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

3149 SO. MORGAN ST.
KERTE 32nd ST. ANT BRIDGEPORTO

JONAS L. ŽUKAUCKAS, PH.G.
Lietuviškas aptiekorius.

Tai yra vienatine pirmos klasos aptieka, kurioje randasi tik tai teisingos, geriausios ir visados šviežios, gvarantuotos gyduolės, kaipo vietinės taip ir užrubežinės.

Jaunos moters neščios privalo kožname atsitikime nešioti čia parodytą bandažą kaip prieš, taip ir po pasiliuosavymui, kadangi jis suteikia palengvinimus ir sutvirtina: galima jis kasdieną pagal savo norą padidinti, kas užbėgs ateityj kuno nudribimui ir išciaus sopėjimui.

Guminiai išdirbiniai visokios rųšies, kaip tai krepšiai (bonkos) karštam vandeniui, švirkšliai motinoms ir vaikams, gumos pančekos ir visokie kiti bandažai.

Vyrams rupturos diržai pavieniai ir dvilinki, gumos pančekos. kriukiai dideliame išsirinkime.

Geras pritaikymas veltui.
Visokie patarimai veltui.

J. E. KRZYWINSKI,
Diplomuotas aptiekorius ir savininkas.

Atsakanczausi Bankieriai.

VISOSE SZAKOSE

Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su $1.00 ant 3-czio nuoszimczio. Atidaryta kas Panedėlio vakarą iki 8 valandai.

Atsakancziausias užtikrinimas kiekvienam depositoriui.

LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

E. B. BLAZEWICZ

Lietuvys Fotografistas.

Iszdirba geriausias fotografijas, o ypacz yra specialistas szliubinių fotografijų. Taigi broliai lietuviai neikit pas svetimtauczius, kurie jus tik ant juoko laiko, nes ateikit pas mane, o asz visame kiekvieną lietuvį užganėdysiu.

1810 W. 47th St., Chicago, Ill.

Dr. Marja Dowiatt-Sass

OFISAS	RESIDENCE
797 W. 18-th St.	2891 W. Harrison St.
VALANDOS	VALANDOS
nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 2:30 iki 7 vakare	iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore
Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte	
TEL. CANAL 1208	TEL. AUSTIN 559

Telefonas Yards 3162

DAKTARAS A. L. GRAIČUNAS

Offiso valandos
Iszryto iki 9 val.; po piet nuo 12 iki 1 val. vakare nuo 6 iki 9 val.
Gydau visokias ligas be skyrtumo vyrų moterų ir vaikų.
3312 So. Halsted St., : Chicago, Ill.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowic

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange iszdaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautiečių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam lebai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirszkit kad asz duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviecziuvisus savo tautieczius atsilankyti.

St. Pocevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siunczіu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

SKAITYKIT "KATALIKA"

Telephone Yards 2716.

URA VISI PAS

Juozupa Ridika.

Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.

3253 Illinois Ct. kertė 33 gat.

DR. G. M. GLASER.

Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėllau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.

3149 So. Morgan. St.
Kertė 32-ros gat.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687

Dr. G. M. Glaser
3149 South Morgan Street
Kertė 32-ros gatvės.

SZIPKORTES!!

Ar nori szipkortės isz krajaus ar į krajų, tai tuojaus raszyk ant vardo "Kataliko" Iszleistojo su užklausimu prekių, kurias tuojaus prisiųsime.

J. M. Tananevicze
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill

Skaitykit "Kataliką"

Jonas M. Tananevicze,
Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompaniju ty.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co."

Noredami insekuruoti savo locnasti ateikit pas
JONA M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., - CHICAGO, LL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."

TELEFONAS 1532 YARDS.

DR. J. KULIS,
LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notarluszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.

917-33rd St.
Tel. Yards 7634.

Tai rots alutis Chicago, Heights pas
LEONA VAITKEVICZIU.
Ogi vireli alus labai skanus, milžiniszki stiklai. O ir žmogus doras, visame geras. Visi pas jį eikit, niekad neaplenkit Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant 1444 Wentworth ave., Chicago Heights, Ill. Teipogi vienatinis Notary Public, Chicago, Heights, Ill. Su visokiais reikalais kreipkitės prie jo, o jis jums padarys kuogeriausiai.
Tel. 138 Chicago. Heights

Platikit "Kataliką".